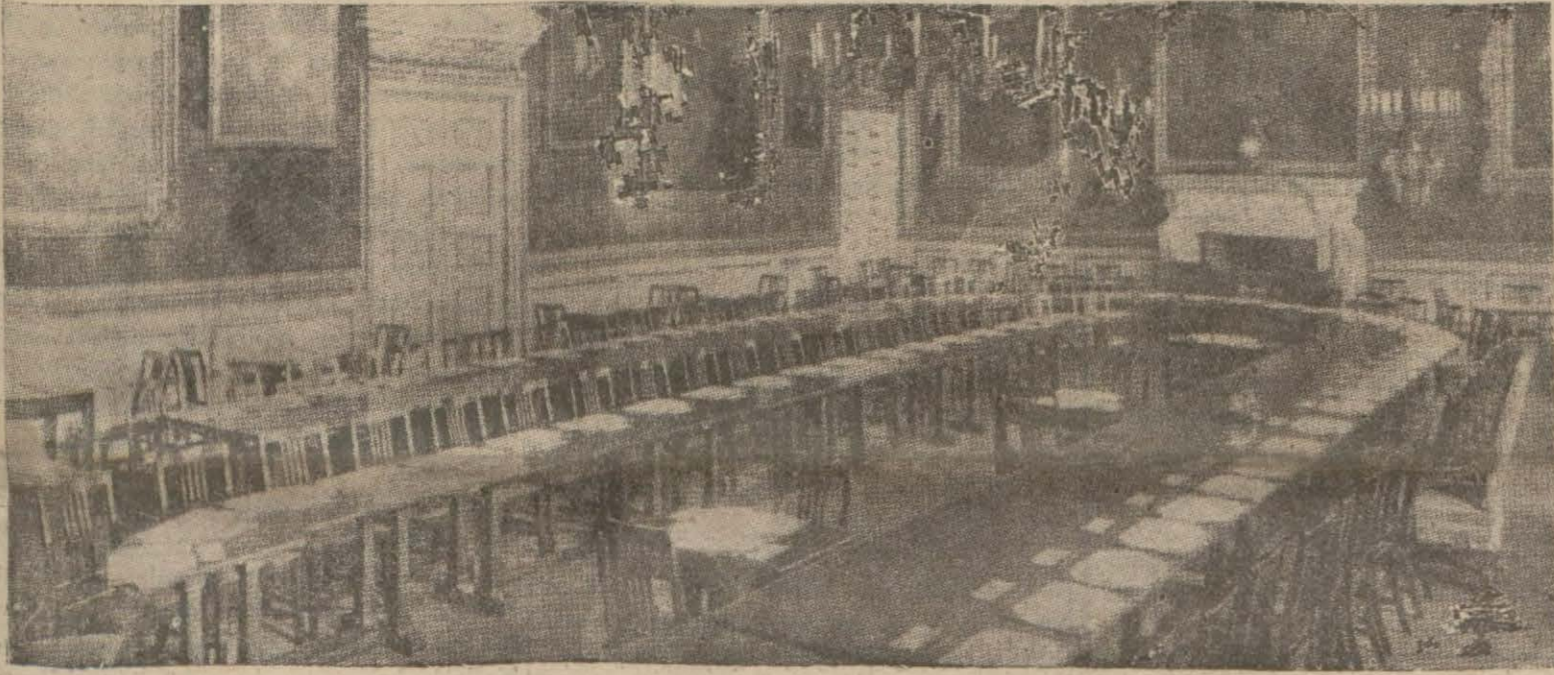

Almanyanın Cevabı Fransızları Kızdırdı

Milletler Cemiyetine İştirak İçin Almanya, Hitlerin Tekliflerinin Görüşülmesini Şart Koyuyor

Fransız Dış Bakanı İse, "Alman Şartını Münakaşa Etmekten İse Milletler Cemiyetini Terketmeği Tercih Ederim,, Dedi

Milletler Cemiyeti Konseyi Saat 11 de Gizli Bir Toplantı Yapıyor

Milletler Cemiyeti konseyinin bugün ikinci toplantısını yapacağı Sen Ceymis sarayının salonu

Londranın kararı bekleniyor

İngiliz kabinesi bu sabah mühim bir toplantı yaptı Paris, 16 (Son Posta) — Berlinde Hitlerin riyasetinde yapılan mühim bir toplantıdan sonra Almanya Milletler Cemiyeti konseyi toplantısına iştirak hakkındaki davete hiç beklenilmediği halde cevap vermiştir. Almanya cevabında Milletler Cemiyetinin davetini kabul etmekte, fakat bunun için iki şartları sürmektedir. Bu şartlar şunlardır:

1 — Müzakereler baştan aşağı tam bir hukuk müsavatı esasında cereyan edecektir.

[Devamı 11 inci yüzedir]

Fransız Murahhası Tehdit Ediyor

Londra, 15 (Son Posta) — Almanyanın Milletler Cemiyetine cevabı buradaki Fransız mahafilinde asabiyet uyandırmıştır. Geç vakit gazetecileri kabul eden Fransız dış işleri bakanı M. Flanden Alman cevabı aleyhinde bulunarak demiştir ki:

«Alman cevabının metnini henüz okumadım. Ben Londraya Hitlerin sulh tekliflerini müzakere için gelmedim. Bu tekliflerin müzakere edilmesi hakkındaki Alman şartını münakaşa etmekten ise Londrayı ve halen içtima halinde bulunan Milletler Cemiyeti konseyini terketmeği tercih ederim.

Ben Londraya Lokarno muahedesinin ihlâl edilmiş olması keyfiyetini tesbit ettirmeğe geldim. Yoksa başka şeyler müzakere etmeğe değil...»

Alman Cevabının Metni

Almanya İngiltere İle De Temasa Girecek

Berlin, 15 (A.A.) — Alman hükümeti, Londrada yapılmakta olan Milletler Cemiyeti konseyi müzakerelerine Almanyanın iştiraki hakkında Milletler Cemiyeti sekreterinin yaptığı davete aşağıdaki cevabı vermiştir:

(Devamı 11 inci yüзде)

Bugün 16 Mart

Bugün 16 Mart.. 16 yıl evvel bugün düşman süngüleri bir avuç masum Mehmetçigin göğsünü delmiş ve İstanbul müttefik ordular tarafından işgal edilmişti. Bu münasebetle şehitlerimizin hatıralarını yad etmek üzere İstanbul ve Beyoğlu Halkevlere tarafından büyük toplantılar tertip edilmiştir. Toplantılarda söylevler söylenecek, temsiller verilecektir.

Ayrıca Şehremini Halkevi tarafından da Eyüpte şehitlerimizin mezarları önünde bir ihtifal tertip edilmiştir.

İhtifale bütün üniversite talebeleri ve halk iştirak edecektir. Davetiye kartlarını hâmil bulunanlar saat 12 den itibaren 14,20 ye kadar köprüden hareket edecek vapurlarla Eyübe gideceklerdir

(Ercümed Ekrem Talu'nun 16 Mart şehitleri hakkındaki yazısını 2 inci sayfamızda (Sözün Kıtası) sütununda bulacaksınız.)

Bravo Türk Genci Londrada Bir Türk Atleti Rekor Kırdı

White - City, 15 (A.A.) — Üniversiteler arası yıllık atletizm müsabakalarında Cambridge, Oksford'u 3 puana karşı 8 puanla yenmiştir. Cambridge adına müsabakaya iştirak eden Türk atleti İrfan, 45 ayak 9,5 inçes gülle atmak suretiyle bu müsabakayı kazanmış ve üniversiteler arası bir rekor tesis etmiştir.

Son Posta: Bu genç Türk atletinin

muvaffakiyetini sevinçle karşılar ve kendisini tebrik eder.

Anadolu Ajansının notu:

İngiliz ölçüleri üzerine verilen bu rekorun metre üzerinden mukabili 13,8773 tür.

Türk spor tarihinde ilk defa olarak beynelmül mahiyette bir rekor tesis eden genç atletimiz İrfan'ı Anadolu Ajansı en samimi surette tebriki bir vazife addeder.

İran Şahının 59 uncu Yıldönümü Kutlandı

Dün dost İran Şehinşahi Alâhazreti hümayun Rıza Pehlevinin 59 uncu doğum yıldönümü idi. İranda teceddüt hareketlerinin başında bulunan Şah dost memleketin bir çok yenilikler kazandırmış, idare makinesini tanzim etmiş, orduyu ve mektepleri islah etmiştir.

Alâhazreti hümayunun son günlerde yaptığı inkılaplardan birisi de İran kadınına içtimaî hayatta büyük bir mevki ayırması ve peçe ile çarşafı atarak yerine medenî kisveyi koymasındır.

Şahın 59 uncu yıldönümü dün İranda olduğu gibi şehrimizde de parlak bir surette tes'it edilmiştir. Bilhassa İran konsoloshanesinde yapılan me-

rasim çok güzel olmuştur. Tam saat üçte şehrimizin tanınmış erkânı ile İran vatandaşları eşleriyle birlikte sefarethanede toplanmışlardır.

İranlı bayanların bu merasimde hazır bulunmaları toplantıya daha hususî bir mahiyet vermiştir.

Merasime Türk ve İran millî marşlarıyla başlanmış, müteakiben İran

konsolosu bir nutuk söyleyerek Şahın hayatını anlatmış ve İrandaki inkılabı

(Devamı 11 inci yüзде)

Habeşler İtalyanların Gerisinde Çarpıyor

[Harbe ait telgraflar 11 inci sahifededir]

Hergün

Hâdiselerin Cilvesi

Tahakkuk Memurlarının Gâflletleri

Hâdiselerin cilvesi

Bir vakitler geçinemiyen iki devlet vardı: Çarlık Rusyası ile Türkiye.

Bir vakitler dünyayı paylaşmak için elele vermisi devletler vardı: Avrupa devletleri. Cihan harbinden sonra hâdiseler değişti, hâdiselerin manası değişti. Bir vakitler hiç geçinemiyen devletler sıkı fıkı dost oldular, bir vakitler dost, hattâ müttefik olan devletler şimdi birbirlerinin boğazlarını sıkmağa çalışıyorlar.

İşte Sovyet Birliği ile Türkiye arasındaki dostluk bunun en iyi misalidir.

Sovyet Birliği ile Türkiye ilk dostluk muahedesini 16 mart 921 tarihinde akdetmişlerdir. Aradan 15 sene geçmiştir. Bu dostluk bir gün bile ufak bir sadameye uğramamış; bilakis daima tecdit edilmiş ve nihayet 14 mart 936 tarihinde daha on sene uzatılmıştır.

Buna mukabil harpten evvel ve harp içinde müttefik olan devletler bugün dünyayı paylaşmıyorlar. Dostluklar ancak hakiki menfaatlere ve hedefleri müsterek siyasete dayanırsa devamlı olabilir. Türkiye ile Sovyet Birliği arasındaki dostluk da bu iki unsurdan tamamen mevcuttur ve bu sayede dostluk ne dün bozulmuştur, ne bugün bozulabilir, ne de yarın bozulacaktır.

Türkiye ile Sovyet Birliği iki komşu memleketin birbirine yardım ederek nasıl sulh ve sükün içinde yaşayabileceklerinin en güzel misalini vermişlerdir.

Bugün ilk dostluk muahedesinin imzalandığı tarihin on beşinci yıldönümüdür. İki millet te bu tarihi sevinçle tesit edebilirler.

Tahakkuk memurlarının gâflletleri

Geçen gün gene bu sütunda İstanbulda tahakkuk memurlarının yaptığı hataları gösterir bir iki vak'adan mahsetmiştim. O gündenberg gazetelerde veya dostlar ve tanıdıklar arasında bu hikâyelere benzer bir kaç vak'a daha okudum ve işittim.

33 sene devlete askerlik etmiş müteakait bir zabiti bir gün, dört sene evvel tahakkuk etmiş bir yol parasından dolayı karakol karakol gezdireyor ve nihayet tevkifhaneye atıyorlar. Bereket versin oğlu yetişip kurtarıyor.

Bir kadının evine haciz koyuyor ve eşyasını soğaka atıyorlar.

Vergi tahakkuk memurları iş görmüş olmak, fazla varidat tahakkuk ettirmiş bulunmak için uzun tetkike lüzum görmüyor, vatandaşların maruz kalabileceği işkenceyi hatırlarına getirmiyorlar. Vatandaş haksız yere karakollara düşecek, mahkemelerde sürünecek, senelerce vaktini ve parasını kaybedecekmiş, bu onları o kadar alâkadar etmiyor.

Devlete varidat temin etmek güzel şey. Fakat bunu vatandaşları zarara sokmaksızın yapmak gerekir.

Geçen gün de yazdığımız gibi. Maliye Vekâletinin bu noktaya bir daha dikkatini çekmeği lüzumlu görüyoruz.

Hâdiseler Karşısında:

Kolaylaşan Sualler

- 1 — Habeşistanın hükümet merkezi neresidir?
- 2 — Hâile Selâsiye kimdir?
- 3 — Renk gayri askeri mintakası nedir?
- 4 — Lokarno antantı hangi devletler arasında yapılmıştır?
- 5 — Mogolistan nerededir?

Bu sualleri bundan bir yıl evvel gün görmüş, çok bilen bir adama sormuş olsaydık: — Durun, diyecekti; düşünüyem taşınayım, kitaplara bakayım, size cevap veririm.

Evvelki gün bir ilk mektep talebesine soracak oldum:

— Sen de ama kolay sual soruyorsun, dedi bunları bilmeyen kalmadı ki.

...Bir dostuma sordum:

— En iyi tarih ve coğrafya hocası kimdir? Cevap verdi:

— Siyaset âlemindeki karışıklık..

İmsat

Doğum

Muharrirlerimizden İsmet Hulâsi İMSET'in bir oğlu dünyaya doğmuştur. Talihi açık, ömrü uzun olsun.

Resimli Makale

Habersiz misafir

Her evin kenane göre bir gidışı, bir masrafı, bir hali vardır. Evimizin iç yüzünü her an herkese göstermek istemeyiz. Onun için medeni memleketlerde teklifsiz, habersiz misafir kabul edilmez. Ev sahibi hazır olmayabilir, o gün için misafir kabul edecek vaziyette bulunmayabilir, sizin hoşlanmayacağınız bir davetlisi bulunabilir, sizi ağırlyacak vasıtaları bulunmayabilir. Hülâsa evin iç yüzü misafir kabulüne müsait olmayabilir.

Halbuki biz misafirlige gittiğimiz zaman haber vermeği fazla buluruz. Ev sahibinin maruz kalabileceği müşkil vaziyeti hesaba katmaz, yalnız kendimizi düşünürüz.

Habersiz misafir, eski zamanın adamına yakışır. Bugünün insanı habersiz ziyaret yapmaz.

SÖZ ARASINDA

Büyük Harpten Sonra Tiyatro Ve Sinemaya Rağbet Çok Arttı

Sinema biletlerinden alınan muayyen paralarla temin edilen Darülaceze varidatı 1935 senesinde Fransada şu yekûna baliğ olmuştur. 51 milyon kırk iki bin frank...

Harpten evvel bütün Fransada 143 tiyatro binası varken bugün 406 dir, 37 sinema ise 284 de çıkmıştır.

Harpten evvel halk zevkine daha düşkümlü diyenleri tekzip için bundan daha güzel bir misal bulunabilir mi?

★

Avusturya Başvekil muavini âşık

Fransız gazeteleri yazıyor:

«Avusturya başvekil muavini prens Stahrenberg, Avusturya, Macaristan ve İtalya arasında bir anlaşma, zemini bulmaya çalışmaktadır. Bunun için yakında Romada konuşmalar yapılacaktır.

Prens Viyanada bilhassa kadınlar tarafından çok sevilmektedir. Karısıyla ayrı yaşamaktadır. Katoliklikte boşanma olmadığı için, âşık olduğu Burg tiyatro artistlerinden güzel bir kadınla evlenememekte dir.

Rivayetlere göre prens Romada bulunduğu esnada papaya müracaat ederek, nikâhını feshettiği takdirde, İtalya ile daha iyi müzakerelerde bulunacağını, çünkü başının dinç olacağını söylemiştir.

Bakalım Papa, İtalyanın milli menfaatleri namına nikâhı feshedecek mi?»

★

Amerikalılar İskambillerdeki Şekilleri Değiştiriyorlar

Amerikalılar, senelerdenberi kullanılan iskambil şekillerini değiştirmeye karar vermişlerdir.

Papazların yerine, dört reisicumhur koyacaklardır. Ruzvelt sinek, Vilson orya, Vaşington kupa, ve Linolen de karamaçak olacaktır.

★

Garip bir terbiye usulü !

Fransada 13-14 yaşındaki kız çocuklara pratik dersler veren bir mektepte talebeye şu sualler sorulmuştur:

- 1 — Güzel bir delikanlı seviyor musunuz ve sever misiniz?
- 2 — Flört etmek ister misiniz?
- 3 — Size kur yapılmasını ister misiniz?
- 4 — Verem olarak ölmek ister misiniz?
- 5 — Allaha inanır mısınız?

HERGÜN BİR FIKRA

Ne yapsın ?

Eski zaman ricalinden, irtikâp ve irtişasile meşhur Mehmet Efendi namında birisi varmış.

Bu adam günün birinde ölünce, öğlü, o vaktin şairlerinden birine müracaatla, babasının mezar taşına kazılmak üzere bir tarih istemiş. Şair de bunu tanzim etmeyi kabul etmiş.

Aradan on, on beş gün geçmiş, çocuk tekrar şaire gidip tarihin hazır olup olmadığını sormuş; değil cevabı almış.

Bir hafta sonra bir daha, on beş gün sonra bir daha gitmiş. Yine hazır değil. Nihayet, bir gün, yine: «hazır değil» cevabını almış, sitem etmeğe kalkmış. Bunun üzerine öfkelenen şair: — Ne yapayım, be adam? Diye bağırmış. Uğraşıyorum, uğraşıyorum, baban ölecek herifi bir türlü cennete sokamıyorum!

BULMACA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
II										
III										
IV										
V										
VI										
VII										
VIII										
IX										
X										
XI										

Soldan sağa:

- 1 — Karavana pişirilir, Allah.
- 2 — Patatesi meşhur bir kasabamız.
- 3 — Bayramdan evvel gelir.
- 4 — Beyaz, gramer, nota.
- 5 — Birinci harfinden sonra bir ilâvesile dine ait olur, illetli.
- 6 — Şark, muarız.
- 7 — Musanın bastonu, nazik değil.
- 8 — Fena, esmekten emri hazır.
- 9 — Bir K ilâvesile çevik olur.
- 10 — Sevda, Allah, mahal.
- 11 — Hayret ifadesi, sirkeli olur.

Yukarıdan aşağıya:

- 1 — Siyah, bir sebze.
- 2 — Vadedilen şey, sporcu haykırışı.
- 3 — İlâve, derece.
- 4 — Bir hastalık.
- 5 — Bir kadın ismi, hayvanların evi.
- 6 — Açık, asmaktan em-

Fransızlar Tayyarenin Gürültü Yapmasını Tercih Ediyorlar

Tayyarelerin gürültü yapmalarına mâni olmak için Almanyada bazı hazırlıklar yapıyorlarmış... Yükseklerden bile duyulan gürültü hem şehirler halkını hem de tayyare yolcularını rahatsız ediyormuş. Bu meseleye temas eden bir Fransız gazetesi, «biz gürültü yapan tayyarelere çoktan razıyız, zira bombardıman edilmekten ise gürültüyü tehlikeye tercih ederiz» demektedir.

★

Devlet kuşu

İngilterede fakir bir maden amelesine annesi altı peni mukabilinde ufak bir vazoz satın alarak hediye etmiş... Vazo, masanın üzerinde duruyormuş, antika meraklısı bir adam bunu görmüş ve amelenin nazarı dikkatini celbetmiş. Vazosunu müzeye götüren amele bu na mukabil yarım milyon liradan fazla para almış. Vazo eski Çin hükümdarlarından birisine aitmiş. Dünyada eşi yokmuş.

★

Mahkeme masrafları

Nazarî olarak davalar dünyanın her yerinde bilâ ücret görülür. Halbuki böyle memleketler vardır ki, mahkeme masrafları, müddeayı yıkacak kadar ağırdır. Bu memleketlerden birisi İngilteredir.

Karabiber alış verişine müteallik hukukî bir davada mahkûma tam 25 bin İngiliz lirası mahkeme masrafı tahmil edilmiş.

Amerikada da Hauptmana bir milyon dolardan fazla masarifi muhakeme tahmil edildiği unutulmamalıdır.

ri hazır. 7 — Tanımaktan emri hazır, hissim. 8 — San'atin türkçesi, hâdisce. 9 — Fransız şehirlerinden biri, garbi Afrikada bir zenci cümhuriyeti. 10 — Elbise, lâhim. 11 — Battal etmek, beyn.

Dünkü bulmacanın halli:

Soldan sağa:

- 1 — Napolyon, Su.
- 2 — Kob, ak, kem.
- 3 — Arka, halk.
- 4 — ree, baca.
- 5 — Çapraz.
- 6 — Ziyaret.
- 7 — İkmal, semer.
- 8 — Kaim, batı, im, kab, rak.
- 10 — İma, azk, acı.
- 11 — Razi, iki.

Yukarıdan aşağıya:

- 1 — Aralık, in.
- 2 — Akrep, kaim.
- 3 — Poker, mimar.
- 4 — Oba, azam.
- 5 — Azil, kaz.
- 6 — Yaz, bazı.
- 7 — Ok, asabi.
- 8 — Hasret, ki.
- 9 — Kaç, emiri.
- 10 — Sela, acı.
- 11 — Umk, O, razi.

Sözün Kısası

16 Mart Şehitleri

E. Ekrem-Talu

Bir avuç askerler.. Bir avuç yiğit. Çanakkale cehenneminde, Bağdat çöllerinde, Kafkas şahikalarında, Galiçya sahralarında, vatanın şerefî uğruna yıllarca dövülmüş, kaç defa ölümle yüz yüze geldikleri halde onu bile yıldırıp kaçırılmış, mütarekeyi müteakip İstanbulla dönmüşlerdi.

Şehzadebaşında, muvakkaten kışla diye kullanılan bir binanın içinde, gaza meşakatlerinin yorgunluğunu çıkarıyorlardı.

Bu bir avuç Türk çocuğunun ruhlarını ve gönüllerini kasvet bürümüştü. Asil ve temiz bakışlı gözlerinde elem vardı. Namus ve şerefini kurtarmak için canlarını nezretmiş oldukları yurdun sokaklarını yabancı ayaklar çiğnemmişti. Ay yıldızın yanı başında başka renkler, başka rumuzlar dalgalanıyordu.

Kendi yurtlarında, kendilerini yabancı hissediyordu bunlar.. ve can evleri sızlıyor, yürekleri kaniyordu.

Pek fazla yeise kapılacaklarını sezdikleri zaman, bakışlarını Anadolu'dan yana çeviriyor, elbette bir gün doğacak olan güneşi güzlüyorlardı.

Bir avuç askerler.. Bir avuç yiğit.

Bundan on altı sene önce idi: On altı mart sabahı.

Henüz hepsi de uykudan uyanmamışlardı. Kimisi daha düşünde, ışıklı ve çiçekli Anadolu yaylalarını, köyünü, silada yavuklusunu, ihtiyar babasını, ninesini görüyordu. Kimisinin de hayali harp ve zafer meydanlarında, siperlerde dolayıyordu.

Birden, kovuştan içeriye baskın yapan yabancılar, bu bir avuç yiğitin üzerlerine yürüyüp, haykırdılar:

— Teslim olun! verin silâhlarınızı!

Er meydanında teslim olmamış Mehmetçik, böyle bir kışla kovuşunda teslim olur mu? Kanını akıtmadan silâhını verir mi?

Düşmanın haykırmasına bir aslan kürekesi karşılık verdi:

— Geril!

Bir kaç el silâh patladı.. Bir kaç mavzer kurşunu vızladı..

Düşmanlar, harp meydanlarında karşı karşıya cenk ederken canlarını alamadıkları bu bir avuç yiğiti, kendi yurdunda; bir kışla kovuşunun kapısı önünde kahpece baskına uğratarak yere sermişlerdi.

Bu bir avuç şehidi İstanbul halkı o gün mezarlarına kadar takip etmekten men'edildiler. Fakat bütün bir şehrin maneviyatı, matemile ve işyanile onları Eyüp mezarlığına kadar teşyi eylemişti.

Onların temiz kanı, milletin imanını tartsin eden mukaddes bir harç oldu.

On altı mart şehitleri beyhude ölmediler. Türkün, onlardan sonra bir kat daha yükselen ulu varlığı biraz da onların eseridir.

Bugün ziyaret ettiğimiz mezarlarının üzerindeki taş, muazzam inkılâp âbidesinin temelidir.

Onlar yattıkça bu mülk ve millet payidar olsun!

E. Ekrem-Talu

Biliyor Musunuz ?

- 1 — İzmir İstanbul kaç mildir?
- 2 — Büyük harpte çok şöhret kazanan (Ayşe) kimin adı idi?
- 3 — 1519 yılında seçilmiş olan İmparator kimdi?
- 4 — Bir Türk kadınının ecebi tabii' yetinde bulunan bir Türk erkeği ile evlenmesine mâni var mıdır?
- 5 — En meşhur iki Türk ressamının adlarını söyleyebilir misiniz?

(Cevapları Yarın)

(Dünkü Suallerin Cevapları)

- 1 — 31 Mart isyanında şehit olan başlıca simalar adliye nazırı Nâzım Paşa, Lâzkiye me'b'usu Arslan, Şerif Sadık Paşa, kâtibî Hayreddin ve mü'lâzım Salâhaddindir.
- 2 — Kara Mustafa Paşa Kanunî zamanında Viyanayı muhasara eden ordu muzun kumandanıdır, haksız yere idam edilmiştir.
- 3 — Matbaacılığı icat eden Göttenbergtir.
- 4 — Arap harflerile ilk kitap 1514 yılında İtalyada basılmıştır.
- 5 — Gazi Ethem Paşa Yunan muharebesinde ordumuzu galebeye sevk etmiş olan kumandandır. 325 te ölmüştür.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Vize okuyucularımızdan P. Göksel yazıyor:

«7/3/936 cumartesi günü mühim bir iş için Saray postanesinden telgraf çekmeğe gittim. Saat onu çeyrek geçiyordu. Dış kapı açıktı. İçerde posta ve telgraf odaları kilitli idi ve oralarda kimseler yoktu. Benden sonra mektup vermek için iki ve sonra bir köylü daha geldi. Saat on bir buçuğu beş geçinceye kadar bekledik. Posta memuru bekliyen arkadaşlardan biri postane önünde oynayan bir kız çocuğuna posta memurunun nereye gittiğini sordu. Kız:

runun nereye gittiğini sordu. Kız:

— Biraz evvel balık avına gittim. Cevabım verdi.

«Yanımda kâğıt zarf vardı. Hiç olmazsa mektup yazayım dedim ve orada kısa bir mektup yazdım. O sırada telgraf hat çavuşu geldi ve mektubumu almağa kalktı. Pul parası almak için bir lira uzattım. Bu defa da üstünü verecek para yokmuş. Pul verin dedim şimdi de yalnız bir pul var onu da mektuba yapıştıracam, dedi.»

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Siyaset Aleminde**En Pratik
Söz: Loit
Corcun Teklifidir**

Almanyanın son emri vakii karşısın-
da en pratik hareket istikametini
gösteren Loit Corç olmuştur. İngiliz harp
kabinesinin başında bulunmuş ve bugünkü
sulh muahedelerini yapmış olan heyet aza-
larından biri sıfatıyla bugünkü durumun
mes'ullerinden biri addedilmek lâzım gelen
bu zat diyor ki:

«Almanyanın hareketleri izam edili-
yor. Almanya, 1914 senesinde, bugün-
künden çok daha kuvvetli idi. O zaman
harbe hazırlanmıştı ve etrafında, çok kuv-
vetli müttefikler vardı.

Halbuki, bugünkü Almanya zayıftır. Et-
rafında müttefik yerine düşmanlar vardır.
Bu düşmanlar, bugünkü Statükoyu, icabın-
da silâhla dahi muhafazaya azmetmişler-
dir. Binaenaleyh, Almanyanın, bu kuv-
vetli çenbere karşı gelmesi imkânsızdır.
Ben, Hitlerin sözlerinden ziyade işte gö-
zümle gördüğüm bu realiyete inanı-
yorum ve gene bu sebeple Hitlerin teklifi-
nin kabul edilerek Avrupa sulhunun da-
ha şimdiden ve hiç olmazsa 25 sene müd-
detle emniyet altına alınmasını istiyorum.

Bu münasebetle şuna da kanaat getir-
miş bulunuyorum ki bugünkü sıkıntılı va-
ziyetten ve silâh yarışından yalnız Alman-
ya mes'ul sayılmaz. Mes'uliyet müste-
rek. Çünkü, hiç kimse, muahedelerin
icaplarına uyarak hakiki bir silâh tensiki-
ne yanaşmamış, bütün fedakârlık Alman-
yaya yüklenmek istenmiştir. Bugün eğer,
bir muharebe çıkarsa, bu muharebe, Al-
manyanı bugün yenebileceklerini sananlar
tarafından çıkarılacaktır. Çünkü onlar, iki
hane sonra Almanyanın kolay kolay yeni-
lemeyeceğine iman etmiş bulunuyorlar.»

Loit Corcun, kendi tarihî mes'uliyetini
unutarak mevcut durumdan çıkarmak istediği
ahkâmı tetkik etmek için bu sütün müsaadesi
olmadığı için bu ciheti mes-
kât geçeceğim. Fakat mevcut kargaşalık
arasında gördüğüm şey, bu adamın en pratik
teklifi yapmış olduğudur.

Mevcut şartlar içinde, Uluslar Kuru-
munu yekvücut olarak Almanya aleyhine
harekete getirmenin imkânı olmadığı an-
laşılmıştır. Bilmükabil Almanyanın Ren
muntakasından askerlerini geri çekirmek
de mümkün sayılmaz. Geriye tek çare,
Hitlerin teklifini müzakere kalıyor ki en
doğru olan hattı hareket te bu olmak icap
eder. Fakat bu müzakere başlarken Av-
rupanın bütün pürüzlü davaları topyekün
masa üstüne serilmeli ve hepsine birden
bir şekli hal bulunmalıdır. Yoksa, rahat bir
sulh devresine girdiğini sanan dünyayı yeni
yeni dava ve ihtilâflar karşılayacak ol-
ursa, o sulhün kıymeti kalmaz ve insan-
lığın kendine olan itimadı mutlak surette
ve bir daha iade edilmemek şartıyla zeval
bulur. — Selim Ragıp

**Efganistan Dış İşleri
Bakanı Moskovada**

Moskova, 15 (A. A.) — Tas a-
jansı bildiriyor:

Efganistan dış işleri bakanı Feyz
Muhammet Han dün Moskovaya
gelmiş ve durakta Krestinski, Mos-
kova Sovyet başkan vekili Ussov,
ve Efganistanın Moskova büyük el-
çiliği erkânı tarafından karşılan-
mıştır.

Sovyet Rusya ile Efganistan ara-
ndaki dostluk münasebetlerinin
inkişafından bahseden İzvestiya
gazetesi, diyor ki:

«Eminiz ki Feyz Muhammet Ha-
nın Moskovayı ziyareti Efganistan
ile Sovyet Rusya arasında iki mil-
letin saadeti ve dünya sulhunun
münasebetleri daha ziyade kuv-
vetlenmesini temin edecektir.»

**Bulgaristanda 40 komünist
tevkif edildi**

Sofya, 15 (A. A.) — Geçen hafta
Sofyada ve vilâyetlerde, al-
tane gizli komünist matbaası keş-
fedilmiştir. Kırk kişi kadar tevkif
edilmiştir.

TELGRAF HABERLERİ**Balkan Andlaşması Kon-
seyi Geri Mi Bırakılacak?**

Yunan Başbakanı Müzakerelere İştirak İçin Konseyin
Tehir Edilmesini Teklif Edecekmış...

Atina, 15 (A. A.) — Matbuatın
verdiği bir habere göre Yunanistan,
Demircisin de meclis müzakeratın-
dan sonra, Balkan antlaşması kon-
seyine iştirak edebilmesi için, Bel-
gratta yapılacak olan bu konsey top-
lantısının, teahhürünü teklif ede-
cektir.

Atina, 15 (Hususî) — Son gün-
lerde bazı gazeteler Yunan askeri
cemiyetinin faaliyette bulunduğunu
yazmaktadırlar. Bu hususta fikri
sorulan başbakan muavini Metak-
sas askerinin tam bir itaat altında bu-
lunduğunu söylemiştir.

Dış Bakanlık

Atina 15 (Hususî) — Londra el-
çisi Simopolosa başbakan tarafın-
dan dış bakanlığı teklif edilmiştir.
Elçinin bunu kabul edip etmeyeceği
henüz belli değildir.

Demircisin beyanâtı

Atina 15 (A. A.) — Atina ajansı
bildiriyor:

**Peştede Neler
Görüşüldü?**

Avusturya başbakanının
ziyareti hakkında bir
tebliğ çıkarıldı

Peşte, 15 (A. A.) — Avusturya
başbakanı Şuşnig ile dış bakanı
Valdengin Peşteyi ziyaretleri hak-
kında neşredilen tebliğde deniyor
ki:

Hükümet reisleri ve dış bakan-
ları, bugünkü vaziyet hakkında Ro-
ma protokolları zihniyeti dairesin-
de nokta nazar teatisinde bulun-
muşlar ve iki hükümetin mütalea-
larının birbirine tetabuk ettiğini
müşahede etmişlerdir.

Müzakerelerin büyük bir kısmı
ekonomik meselelere inhisar etmiş
ve bir tarzı halle erişmek için icap
eden esaslar tesbit olunmuştur.
Bundan sonra Tuna havzasının u-
mumî ekonomik vaziyeti tetkik e-
dilmıştır.

★

Viyana, 15 (Hususî) — Başba-
kan bugün Peşteden buraya dön-
müştür.

**Mısır sıhhiye heyetleri
Habeşistanı terk ediyor**

Kahire, 15 (A. A.) — Habeşis-
tanda bulunan diğer bir Mısır sıh-
hiye heyeti buraya dönmüştür. Ah-
rar gazetesi, bu heyet azasının Ha-
beşler tarafından haydut muame-
lesine maruz bırakıldığını ve Habeş
zabitasının kendilerini mütemadi-
yen tarassut altında tuttuğunu yaz-
maktadır.

Kabinenin tahlif resminden son-
ra başbakan Demircis aşağıdaki
beyanatta bulunmuştur:

«Hükümetin programı ne kadar
sade ise başarılacak iş te o kadar
güçtür. Metaksasin ve daha bir çok
mühim şahsiyetlerin iş birliği ile
mahsüs surette takviye edilmiş olan
kabine, umumun ittifak ve tasvibi-
ni haiz ve binnetice münakaşa gö-
türmeyecek derecede millî mahiyet-
te bir dış siyasa tatbikinin büyük
lüzumuna kani bulunmaktadır. Ka-
bine aynı zamanda, ordunun techi-
zatını vakit gecikmeksizin derhal
tamamlamak, millî ekonominin in-
kişafına faal surette devam etmek,
bir çok noktalarda sarsılmış olan
devlet mefhumunu tam surette ye-
rine getirmek ve parlâmenter mües-
seselerin serbestçe işlemesini temin
eylemek lüzumlarına da kani bu-
lunmaktadır.

**İtalyanın
Hava Bütçesi**

Tahsisat 900 milyon
lirete çıkarıldı

Roma, 15 (A. A.) — Meclise veri-
len hava bütçesi raporunda:

«İtalyan - Habeş seferi, hava kuv-
vetlerimizi arttırmaya yardım et-
miştir.» denildikten sonra motörle-
rin hepsinin İtalyan malı olduğu
zikredilmektedir. Raporda, mayi
mahrukun yakında tamamen İtal-
yan malı olacağı, teknik servislerin
millî alkolün kullanılmasını tekem-
mül ettirdiği, benzin ve benzol it-
halâtını azalttığı söylenmektedir.

Bütçe lâiyhası geçen sene bütçe-
sinden 142.000.000 lireden fazlaıyla
900.000.000 lirete baliğ olmaktadır.

**Suriye yüksek komiseri
Parise gidiyor**

Berut, 15 (A. A.) — Yüksek ko-
miser kont de Martel, Fransaya git-
mek üzere Toros ekspresine binmek
için Trablusşama hareket etmiştir.
Yüksek komiser Suriyenin son na-
syonalist kargaşalıklarından sonraki
vaziyet hakkında hükümetle müşa-
verede bulunacaktır.

Suriye delegasyonu M. de Marte-
le Pariste mülâki olacaktır.

Menemende Atatürk Heykeli

Menemen, 15 (A. A.) — Bugün
Cümhuriyet alanına konan Atatürk
büstünün açılma töreni parlak bir
surette yapılmıştır. Törenin Ata-
türk'e derin alâka ve minnettarlı-
ğına vesile olmasından neş'e ve sü-
rur içinde çalkan Menemenliler
bugün tarihî bir gün yaşamışlardır.

**Selsvigteki
Danimarkalıların
Beyannamesi**

«Biz, Danimarkalıyız,
Danimarkalı kalmak
istiyoruz.»

Flensburg, 15 (A. A.) — Cenup
Şlesvig Danimarka akalliyeti, bir
beyanname neşrederek hukukuna
hürmet edilmesini istediğini ilân et-
miştir. Akalliyetin verdiği karar
şudur:

«Almanyanın, iş servisi için ce-
nup Şlesvig ahalisinden olan genç
Danimarkalıların Alman nasyonal
teşkilâtına girmesini mecburî kıl-
mayan bir şekil bulunmasını istiyoruz.
Biz Danimarkalıyız ve Dani-
markalı kalmak istiyoruz.»

**Habeşler Sulh
İçin Teşebbüste Mi
Bulunacaklar?**

Adisababa, 15 (A. A.) — Saray
mahfelleri, Habeşistanın eski Roma
elçisi Afevork Jesus'un Negüsle mü-
zakerede bulunduğu şimal cephe-
sinden dün buraya döndüğünü bil-
diriyorlar.

Afevork, bugün Cibutiye gide-
cek ve oradan da mühim diplomatik
bir vazife ile Avrupaya gitmek üze-
re vapura binecektir. Bazıları, ken-
disinin Cenevreye, diğer bazıları da
Habeş katoliklerin namına, İtalyan-
Habeş ihtilâfına bir sureti hal bul-
ması için müdahale etmesini Papa-
dan rica etmek üzere Vatikana gide-
ceğini tahmin ediyorlar.

İtalyan tayyarelerinin faaliyeti

Makalle, 15 (A. A.) — İtalyan u-
çakları, civardaki ormanlarda bü-
yük düşman kuvvetlerinin saklı ol-
duğunu öğrenerek Koaram bölgesi-
ni bombardıman etmişlerdir.

Yangın bombalarının tesiri altın-
da düşman ormandan çıkmıştır. U-
çaklar düşmanı mitralyöz ateşine
tutarak takip etmişler ve ağır zayi-
at verdirmişlerdir.

Panamerikan konferansı

Vaşington, 15 (A. A.) — Birle-
şik Amerika hükümetleri Paragua-
nın yeni faşist hükümetini tanımış
ve elçisine reis Franko'yu Buenos-
Airesde toplanacak olan Paname-
rikan konferansına iştirake davet
için talimat vermiştir.

**Lehistan'da bir sinagonuya
bomba atıldı**

Varşova, 15 (A. A.) — Sosnowic
sinagonu cemaatla dolu olduğu bir
sırada bir bomba atılmıştır. Kimse
yaralanmamış, yalnız bir panik çıkmıştır.

Amerikada grev bitti

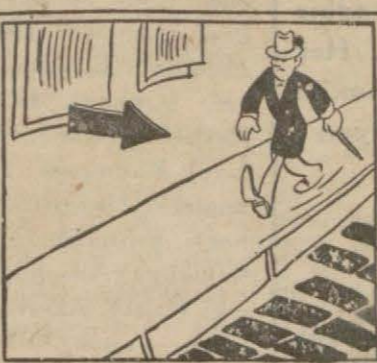
Nevyork 15 (A. A.) — Bina iş-
çileri grevi sona ermiştir. Grevciler
hemen işlerine başlayacaklardır.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

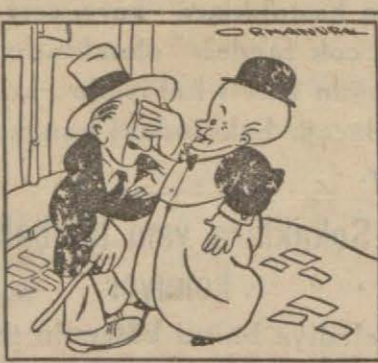
— Belediye, sokaklarda ya-
ya yürüyenleri..

... Kazadan korumak için..

... Kırmızıya boyalı geçit
yerleri yapmak niyetinde imiş.
Ne dersin, Hasan Bey?

Hasan Bey — Freni bozuk
tramvaylara, serden geçmiş şo-
förlere dinlebilirse çok iyil

**Hocapaşa yangın yerine
Villâlar yapılacak!**

Gazeteler yazıyor: Hocapaşa yangın
yerindeki arsalar sahipleri tarafın-
dan bina yapılmasına belediye izin vermiyor
mu; zira buraları İstanbulun Marınaraya
bakan en güzel yerlerinden olduğu için şe-
hir plânı yapıldıktan sonra buralarının da
güzel, şık, modern villâlarla süslenmesi
düşünülmüştür!

Şehri süslemek belediyenin vazifesi...
Elbet te bu yolda her türlü tasavvurlar bes-
liyebilir, buna diyecek yoktur; ama şehir
plânının yapılması da geciktikçe geciki-
yor mu, bu da ayrı mesele...

Belediye plân işine teşebbüs etti, müte-
hasıslarla müzakerelere girişti, tetkikler
yapılıyor. Koskoca bir şehrin plânı gibi
mühim bir iş te üstünkörü geçirile-
mez a... Tetkikat derinleştirildikçe derin-
leştirilecek; hem Hocapaşa arsaları bekle-
meğe almıştır. Zira ilk Hocapaşa yangını
tam 1246 senesinde olmuştu; bu arsaların
bazıları belki de o yangından kalmıştır,
öyle ise bir asırlık kidemleri var demek
tır!

İkinci Hocapaşa yangınının tarihi de
1283.

Daha sonraki tarihlerde de Hocapaşada
ufak tefek bir hayli yangınlar oldu. Demek
ki bu mahalle yangın fideliği gibi bir yer:
Yetiştiriyor!

Birincisi gibi ikinci Hocapaşa yangını
da İstanbulda büyük felâketlerden sayı-
lır. Emsalinde olduğu gibi bu yangından
sonra da halk arasında, matbuatta ve hü-
kûmet mahafilinde büyük bir telâş ve ted-
bir arama faaliyeti görülmüştü. Meşhur
Namık Kemal bile o zamanın gazetelerinde
yangın hakkında ateşli bir makale neş-
retti; bu satırlar o makaledendir:

«Yangın bir belâyı tâkatsızdır ki İs-
tanbulda bâis olduğu zâyiat mermerden ve
belki gümüşten bir kaç şehri azim inşasına
kâfidir zannolunur. Bu belânın def'ine dü-
şünülen çare ise üç suretten ibaret olup biri
elyevm mevcut olan tedâbiri itfâiyedir ki
tesirsizliğine meşhûr olan yangınların her
biri bir delili ruşendir. Ateş ki şialeden
müsteiddi iştiâl olan bir memleketi sarar,
anı su nasil itfa eylesin? Mihnet ki zerre-
den kabulü infial eden bir kalbe istilâ e-
der, ana giryei teessür neylesin!

İkincisi sokakların daha ziyade tevsiile
beraber üç beş hane arasına bir kârgir du-
var inşasıdır. Bu ise bir hayli masraf ihti-
yarını müstelzim olmakla beraber âdi yan-
gının vukuuna aslâ mâni olamayacağı gibi
büyük yangınların bile tekkessürüne hâil ola-
lamaz; en büyük bir delili dahi muahharan
vukubulan hariki kebirde ateşin Hoca-
paşadan Çağaloğluna ve Sultanahmetten
Kumkapiya sıçramasıdır.

Üçüncüsü ebniyenin kârgir olarak yap-
tırılmasıdır ki istihali maksat edecek ted-
bir dahi budur; çünkü İstanbulda ahsap
bina bâki kaldıkça yangın dahi bâki ola-
cağında şüphe olunamaz. Bu kaziyeyi inkâr
eden var ise ağacın ateşten iştiâl etmi-
yeceğini isbat etmelidir ki müddeâsi kabul
olunsun!»

Namık Kemal haklı olduğunu zaman
gösterdi. İstanbulun bütün büyük yangın-
ları ahsap evli mahallelerden çıkmış ve ahsap
binaları silip süpürmedikçe sönmemiştir.
İstanbulda ahsap ev inşası 1283 Hoca-
paşa yangınından sonra yasak edilmiştir; bu
yasak çok sürmedi. Sonraları gene her e-
hemmiyetli yangının arkasından bu yasak
tazelendi amma İstanbulda ancak ahsap
evler azaldıktan sonradır ki büyük yan-
gınlar da azaldı. Hocapaşa arsalarını süs-
lemesi istenilen villâlarda elbet te kârgir
yapılır.

**Çinin eski başbakanına Ber-
linde ameliyat yapılacak**

Berlin, 15 (A. A.) — Eski Çin
başvekili Wangçingvel'in iki kâtibi
bugün buraya gelmişlerdir.

Çin devlet adamı, profesör Sa-
verbruch tarafından tedavi ve ame-
liyat edilecektir. Kendisi, geçen se-
ne maruz kaldığı suikast neticesi o-
larak el'an mustarip bulunmakta-
dır.

Yeni Nikel Paralar Delikli Olmıyacak

Darphanede yeniden bazı tecrübeler yapıldı

Yeni paralarımızdan 10, 5 ve 1 kuruşlukların gümüş yirmi beş ve elli kuruşluklarla fark edilemediği için ortalarına delik delinmesi düşünüldüğü etrafında yapılan neşriyatın doğru olmadığı anlaşılmıştır.

Nikel paraların küt'aları gümüş paralardan farklı olduğu gibi şekilleri de başkadır. Bunun için gümüş paralardan kolayca fark edilmektedir. Maamafih darphanede yeni nikel paralar üzerinde bazı tecrübeler yapılmakta, tırtullı kenar yerine i'vicaçlı kenar yapılması düşünülmektedir. Bu şekilde bir para kesilmiş, çok zarif olmuştur. Fakat henüz kat'i karar verilmemiştir. Şimdiki halde ilk şekilde basış ve piyasaya verilış devam etmektedir.

Türk - Fransız muhtelit mahkemesi

Türk - Fransız muhtelit mahkemesi reisi Aser 18 nisanda şehrimize gelecektir.

Aser gelir gelmez elde mevcut dosyalar sıraya konacak ve davaların rüyetine başlanacaktır. Kısaca bir zamanda bitirilecek olan bu davalardan sonra mahkemenin tasfiyesi işine geçilecektir.

Gümrükteki Seylân çayları

Piyasada çay stokunun azaldığı söylenmektedir. Yaptığımız tahkikata göre bu haber yanlıştır.

Bundan beş altı ay evvel Seylândan ısmarlanmış ve gümrüğe kadar gelmiş bulunan 1500 sandık çay gümrükten çıkarılmamıştır. Bunun sebebi şudur:

Hükümet neşrettiği bir kararla me ile menşelerine Türk malı ihraç edilmek şartile bu çayların ithal edilebilmesine müsaade etmiştir. Seylâna memleketimizden hiç bir mal gönderilmemiştir.

Bunun için de bu çaylar ithal edilememiştir.

Maamafih şehrimizdeki çay tüccarları birleşerek İngiliz alâkadar makamına müracaat etmişler, bu çaylar için bir takas yapılmasını istemişlerdir.

Tren tarifelerinde yaş meyva nakliyatı için tenzilât

Avrupada olduğu gibi memleketimizden de harice seyriseriyle yaş meyve ve sevkî için Şark demiryolları idaresi tenzilâtli tarife yapmaya karar vermiştir.

Türkiye, Çekoslovakya, Yugoslavya, Yunan ve Bulgar devletlerinin demiryolları şirketleri mümessilleri şubatın on altısından yirmi altısına kadar devam eden bir toplantıda bu hususta mutabık kalmışlar, yaş meyva nakliyatında yüzde otuzdan, yüzde kırka kadar tenzilât yapmayı kabul etmişlerdir.

Martin 18 inde tekrar Viyanada toplanacak olan heyet tarifeyi yapacaktır.

Şark demiryollarının tarifesi hükümet komiserliği vasıtasıyla Vekâlete gönderilecek ve vekâlet tarifeyi tasdik ettikten sonra mevkii mer'iyete konacaktır.

Alâkadar makamlar bu tarifenin tatbikinde memleket ihracatının bir kat daha artacağını ve dış pazardan taleplerin çoğalacağını söylemektedirler.

Soruyoruz:

Bir Yol Parası Nasıl Tahsil Edilir?

Bir okuyucumuz diyor ki:

— Babam 35 sene bilfiil askerliğini yapmış ve bu şerefli meslekten şerefle tekaüt olmuştur. Vatani hizmeti esnasında ne kötülük yapmış, ne de kötülük görmüştür. İlk ikametgâhı İzmirdir. Orada beş sene oturdu. 931 senesinde İstanbula geldi. Beraberce oturmaya başladı.

İki gün evvel bir polis babamı aradı. Yol vergisinden borcu olduğu için ayın dokuzunda karakola kadar gelmesini söyledi. Babam muayyen günde sabahleyin saat 9 da karakola gider ve işinin görülmesini ister. Kendisini hiç bir şey söylemeden bir polisle beraber merkeze, merkezden kaymakamlığa oradan da adliyeye götürürler. Borcunu hemen vermediği takdirde tevkif edileceğini söylerler. Pederim borcunu vereceğini fakat böyle bir hâdiseye maruz kalacağını bilmediği için yanında parası olmadığını, yanına bir memur verdikleri takdirde eve gidip hemen vereceğini söyler ise de dinlenmez, sabahın dokuzundan saat 15,5'ğe kadar tam 6,5 saat 63 yaşında olan hasta bir adamı orada bekletirler. Bana vaziyeti bildirdiler. Gittim tahliye ettirdim. Şimdi soruyorum:

1 — Bu haksızlığın ve yolsuz hareketin müsebbipleri kimlerdir. Bu vatana 35 sene vücudünü vakfetmiş ve yıpratmış temiz bir asker ve maası olan bir kimse, borcu için kendisi mi yoksa maası mı tevkif edilir?

2 — Çıkarılan bu borç acaba doğru mu? Tahkiki lâzım gelmez mi? Bu hakkı bir Türk ferdi baiz değil midir? Yol parası maas sahiplerinin maasından kesilir. Sonra (929) senesinde tahakkuk ettirilen bu borç neden şimdiye kadar bırakılmıştır?

3 — Tevkif ihbardan sonra yapılır. Hiç bir ihbar olmadan ve hiç kimse bir şey istemeden ihtiyar ve hasta bir aile reisi bu vaziyet karşısında bırakılır mı?

4 — Yapılan bu muamelenin cevabını kimler verecektir?

Soruyoruz

Sultanahmet Hamamları Müze oluyor

Kültür Bakanlığı Sultanahmetteki Mimar Sinan hamamlarının bir müze haline getirilmesini kararlaştırmıştır. Belediye bu hamamları depo olarak kullanıyordu. Şimdi bu karar üzerine boşaltılmıştır. Yakında Kültür Müdürlüğüne devredilecektir. Son zamanlarda hamamın duvarına sarmaşıklar dikilmişti. Bu sarmaşıkların duvarı tahrip ettiği anlaşılmıştır. Müzeler idaresi bu sarmaşıklar da söktüreceklerdir.

İstanbulun Sıhhi Vaziyeti

Şehirde tifo hastalığı çok azalmıştır. Bu yıl kaydedilen tifo vak'alarının da geçen yıllara nisbetle çok az olduğu tesbit edilmiştir.

Çocuklar arasındaki kızamık hastalığı da hiç bir zayıat kaydedilmeden geçmiştir. Halkın alelumum hastalıklara karşı seri tedbir alışı çok faydalı olmaktadır. Her çocuğun sureti kat'iyyede kızamığa tutulacağı hakkındaki kanaat yanlıştır.

Sokaklara yeni lâmbalar konuyor

Belediye bu yıl bütçenin tenvirat kısmına 35 bin lira ilâve etmiştir. Bu para ile şehrin bir çok yerlerine yeni lâmbalar konulacaktır.

Maas Kırdıranlar 9 Bini Buldu

Eytam bankasının sermayeti 3 buçuk milyon lira.

Emlâk ve Eytam Bankasından maas alan dul, yetim ve mütekaatlerin sayısı dokuz bini geçmektedir. İstanbulda böyle 3 aylık maas alan 40 bin kişi olduğuna göre maas sahiplerinin dörtte biri her ay her lirasına 40 para faiz vermek suretile maaslarını bankadan almaktadırlar.

Bu bankanın işlettiği eytam sandığının sermayesi üç buçuk milyon lirayı bulmuştur. Bu miktar her yıl biraz daha artmaktadır. Bankanın da ödenmiş sermayesi (2) milyon, 900 bin lira olmuştur.

Tiyatro mütehasşısı

Devlet tiyatrosunu kurmak için çalışan Alman mütehasşısı Pölsik Ankaradan şehrimize gelmiş ve çalışmalarına başlamıştır.

İnhisarlar mütehasşısı Anadolu'ya gitti

İnhisarlarda satış işlerini fazla laştırmak için davet edilen mütehasşısı Wri tetkikatta bulunmak üzere Anadolu'ya gitmiştir.

Yemeklik yağların derecesi

Bakkallar ticaret odasına müracaat ederek belediyenin bakkalların 28 dereceden aşağı yağ satışlarını yasak etmesinden şikâyet etmişlerdir. Bakkalların iddiasına göre piyasada bulunan bütün yağlar 24 nihayet 25 dereceden yüksek değildir. Bakkallar, iddialarının doğruluğunu isbat için de yağların bir mütehasşısı tarafından tetkik edilip tahliller yapılmasını istemişlerdir. Ticaret odası bakkalların bu müracaatını nazarı itibara almış ve bir mütehasşısı piyasanın muhtelif yağlarını tahlil ettirmiştir.

Belediye 28 dereceden aşağı yağ satılması yasağında ısrar etmektedir. İş Dahiliye Vekâletine aksetmiştir. Dahiliye Vekâleti bu işle alâkadar olmakta ve bir nizamname hazırlanmaktadır.

Ehliyetsiz berberler

Ündülasyon yüzünden ara sıra kazalar olmaktadır. Berberler cemiyeti reisi belediyeye müracaat ederek kaza yapan berberlerin ehliyeti olmadığını ve şehrimizde ehliyetsiz pek çok berberler bulunduğunu söylemiş, tahkikat yapılmasını ve ehliyeti olmayanların berberlik yapmaktan menedilmelerini istemiştir.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi eczaneler şunlardır: Beyoğlu: (Matkoviç, Kemal Rebul); Şişli: (Şark Merkez); Galata: (Merkez); Samatya: (Rıdvan); Bakırköy: (İsteyan); Beşiktaş: (Ali Rıza); Sarıyer: (Osman); Büyükdada: (Halk); Heybeli: (Tanaş); Hasköy: (Yeni Türkiye); Kasımpaşa: (Yeni Turan); Şehremini: (Hamdi); Üsküdar: (İmrahor); Şehzadebaşı: (İbrahim Halil); Kadıköy: (Alâeddin, Rifat); Karagömrük: (Suat); Aksaray: (Etem Peritev); Fener: (Vitali); Beyazıt: (Belkis); Eminönü: (Salih Necati); Alemdar: (Abdülkadir); Küçükpazar: (Hasan Hulûsi).

Fransız Ordusuna Toplu Bir Bakış (*)

Son Postanın askerî muharriri yazıyor

Fransız kara ordusundan bir bölük manevralardan dönerken

[3]

Kara, hava ve deniz orduları küt'atından mürekkep olan (Fransız ordusu) nun kara ordusu teşkilâtını 14 mart tarihli yazımızla tetkike başlamıştık. Bugün bu tetkike devam edeceğiz:

I — Millî müdafaa yüksek meclisi
Bu meclisin vazifesi (millî müdafaa) ya taallük eden işlerde muhtelif nezaretlerin çalışma birliğini meydana koymaktır. Meclis senede iki defa, nisan ve ilk teşrin aylarında toplanır. Meclisin reisi başvekilidir. Mutat toplantıların haricinde, cümhurreisi arzu ettiği ve lüzumlu gördüğü zaman meclisi toplayabilir ve isterse reisliğini de kendisi ifa eder. Meclisin azalarını kabine azaları teşkil ederler. Ayrıca, istişari rey sahibi olarak da, bu meclise şu zatlar iştirak ederler:

Yüksek harp şûrası ikinci reisi.

» hava » » »

» deniz » » »

Tetkik komisyonu ikinci reisi

(Millî müdafaa tetkik komisyonu) ismi verilen bir komisyon, yüksek meclise arz edilecek olan meseleleri peşinen tetkike ve muhtelif nezaretleri alâkadar eden işlerin nasıl başarılı olması icap ettiği hakkında hükümete teklif yapmağa memurdur.

Bu komisyonun reisliğini ya bizzat (millî müdafaa yüksek meclisi) reisi yapar; yahut hükümet azasından birisini kendisine vekil tayin eder.

Komisyonun parlamento azasından veya başvekilin seçtiği bir zat ile Fransanın Cemiyeti Akvam nezdindeki daimî murahhası, reis vekili olarak, bulunur. Kara, hava ve deniz orduları erkânıharbiye reisleri müstemlekelelerin müdafaa işine memur istişari komitenin reisi olan general ile diğer nezaretlerin selâhiyetli mümessilleri komisyon azasını teşkil ederler.

II — Yüksek askerî komite

Ya başvekilin, yahut onun tayin ettiği hükümet azasından birisinin riyaset ettiği bu komitenin vazifesi şunlardır:

- A) Kara, hava ve deniz kuvvetlerinin istihdam tarzlarını,
- B) Bunların teşkilâtını,
- C) Umumî teslihat programını,
- D) Bu işlere ait olan bütçe taksimatını tetkik ve taksim etmek.

Bu komite şu zatlardan mürekkeptir:

Harbiye nazırı, bahriye nazırı, hava nazırı, havaya karşı müdafaa teşkilâtı umumî müfettişi, yüksek meclis ve şûra vekilleri, kara ordusu hava ve deniz erkânıharbiye reisleri.

Ve kara, hava, deniz nezaretlerinin umumî kâtipleri bu üç nezaretin bu işe memur selâhiyetli memurları.

★

Fransız hazar kara ordusunun idare, emir ve kumanda tarzı

1) Yüksek harp şûrası: Fransız or-

dusunun teşkilât ve harbe hazırlık işleri umumiyetle bu şûranın tensip ve tasvibinden geçer. Şûra, Fransız harbiye nazırının reisliği altında, Fransız ordusu büyük erkânıharbiye reisi ile bu meclise memur ve tahdidi sinne tâbi tutulmayan generallerden; ayrıca ordu erkânıharbiye reisliğine namzet asgarî 12 generalden, bir de müstemleke küt'atı müfettişi olan generalden teşekkül eder. Büyük erkânı harbiye reisi yüksek harp şûrasının ikinci reisidir.

2) Baş kumandanlık; hazarde bilfi'il baş kumandanlık mevcut olmayıp sefer zamanında Fransız ordularının baş kumandanlığını ele alacak olan zat, hazarde (yüksek harp şûrası ikinci reisi) ünvanını da taşıyan Fransız ordusu büyük erkânı harbiye reisidir.

3) Umumî daimî müfettişlikler: Piyade, süvari, topçu, tank, nakliye, istihkâm, müstemleke küt'atı umumî müfettişlikleri mevcut olup bu müfettişlikler ayrıca mevcut (ordu umumî müfettişliği) ne bağlıdır.

Celâl Dincer
(Devam edecek)

(*) Birinci ve ikinci makaleler 12, 14 mart tarihli sayılarımızdadır.

Beyoğlu Birinci Noteri Tevkif Edildi

Beyoğlu birinci noterlik dairesinde yapılan teftişler neticesinde noterin 3000 lira kadar açığı görülmüş, tahkikatın ikmaline kadar kendisine işten el çekirilmiştir. Noter Salâhaddin hakkında da cumartesi günü müddeimumilik tevkif kararı istemiştir. noterin sorgusunu yapan sulh hâkimi bu talebi kanuna uygun bularak tevkif kararı vermiştir. Vaziyet bugün inkişaf edecektir. Tahkikata devam edilmektedir.

Almanya sünger alıyor

Almanya'dan bazı firmalar memleketimizden sünger çekmeğe başlamıştır. Son hafta zarfında Almanya'ya gönderilen sünger miktarı 2 bin kiloya baliğ olmaktadır.

Dumlupınara Çarpan İtalyan şilebi haczedildi

Geçenlerde Dumlupınar denizaltı gemimize çarparak yaralayan İtalyan bandıralı şilebe haciz konulmuştur. Bu geminin 15.500 lira zarar ödemesi icap etmektedir. Acenta zarar ve ziyân ödemeği kabul etmiştir. Ancak İtalyandan döviz almak için beklenilmektedir. Bu para ödeninceye kadar gemi Haliçte kalacaktır.

Beyoğlu Fransız Tiyatrosunda Halk Opereti Bu akşam 20,30 da BAYADER Büyük operet

MEMLEKET HABERLERİ

İzmir Halkevinin bir yılda başardığı işler:

1435 talebeye yardım edildi, 300 hasta köylü tedavi olundu, bir çok da çocuk okutuldu

İzmir (Özel) — Halkevlerinin 935 yılı faaliyeti çok verimli olmuştur. İzmir Halkevi bu verimli çalışmaların tekâsüf ettiği bir merkezdir. Evin dil, tarih ve edebiyat şubelerinden 3 kişilik bir heyet bütün Ege kıyılarını gezmiş, bir dil töreni de yapmıştır.

Musiki şubesi aylık halk konserlerinden başka her hafta talebe konserleri vermiş, ayrıca caz, mandolin, salon orkestrası takımları kurmuştur. 18 gence bir resim atelyesi açılmış, bu gençlerin hazırladıkları tablolar halka teşhir edilmiştir.

Spor kolu mektepler arasında bir atletizm bayramı, 8 orta mektep arasında da bir lik maçı tertip etmiş, bir hakem kursu açarak 8 genç hazırlanmıştır.

İzmirde talebe ve öğretmen gezintileri

İzmir, (Özel) — Cumhuriyet kız enstitüsü öğretmen ve talebesinden bir grup Efes, Kuşadası ve Sökeye giderek incelemelerde bulunmuşlardır. İzmirli öğretmenlerin Kuşadası ve Söke'de köylümüzle yaptıkları hasbühaller çok faydalı ve verimli olmuştur.

MERZİFON MUALLİMLERİ KÜTÜPHANE YAPIYORLAR

Merzifon (Özel) — İlk okul öğretmenleri toplanarak bir meslek kütüphanesi yapılmasını kararlaştırmışlardır. Kütüphane eski muallimler birliğinde olacak, muallimler her ay on beşer kuruş vererek toplayacakları paralarla kütüphaneye yeni meslek kitapları alacaklardır.

KERVAN YÜRÜYOR

— 83 — — Bırhan Cahit — 16-8-936

Hele böyle dertlerine derman arayan kadınlar arasında hoşuna giden ve bir dişi kedi gibi yaltaklananların bulunuşu büsbütün keyfini artırıyordu.

Fakat hâdiseler onun bu pek alıştığı ve hoşlandığı şekilde devam etmedi.

Hatibe baş vurup muska alan kadınlardan biri, bakkal Recebin baldızı Hanife bir gün hamama gitmişti.

Kasabanın en mühim dedi kodularının alım satım yeri sayılan hamam o gün pek kalabalıktı.

Köfteleri, dolmaları, turşuları ile gelen kadınlar yıkanıp yıkanıp kurulanıyor, yiyip, içip yıkıyorlardı.

Neler konuşulmuyordu.

Kibarlar, zenginler hamami bazan altı saat, hattâ bir gün için kapatırlardı. Orta ve fakir sınıf bunu yapamadıkları için haftanın ancak iki günü herkeşe açık kalan hamamdan istifade etmek istiyorlardı.

O gün bakkalın baldızı Hanife de komşularıyla beraber hamama gitmişti.

Kimi sar'ali, kimi romantizmalı, kimi rahim hastalıklı ihtiyar kadınlar dertleşiyorlardı.

Biri, Kayıkçı Şaban reis'in kaynana-

mış, otuz kişilik iki bisiklet yarışı yapmış, av sporlarında 176 zararlı hayvan öldürülmüş, avcılar bayramları, atış müsabakaları tertip etmiştir.

İçtimaî muavenet şubesi 1435 yoksul talebeye elini uzatmış, 17 ilk okul talebesine 2000 parçadan fazla giyecek verilmiş, 290 talebeye ayakkabı vermiş, beş çocuğu daimî surette himayesine almıştır.

Dershanelerinde 310 çocuğu ikmal imtihanlarına hazırlamış, ilk okul kurusunda da 42 çocuk okutmuştur. Bir kitap sarayı açılmıştır. Köycülük şubesi 300 hasta köylüyü tedavi etmiş, hayvan hastalıkları ile mücadele yapmış, köylülere pek çok yardımlarda bulunmuştur.

Biga köylerinde Maarif işleri

Biga (Özel) — Yeni Çanakale valisi bütün köylerin öğretmenlerini, öğretmen okulu mezunlarından seçmiştir.

Artık şehrimizde yarım tahsil ile öğretmenlik yapmak lağvedilmiştir. Baş öğretmenlerin toplanmış olan masrafları da yakında verilmeğe başlanacaktır. Merkezde ve köylerde kültür ilerlemesi bütün hızıyla devam etmektedir.

Bütün öğretmenler ayda bir şehre gelerek kültür memuru ile temas etmekte ve ilerleme hızına dair direktifler almaktadır. Bütün köy okullarının birinci teftişleri yapılmış, beş aylık mesâinin çok iyi bir durumda olduğu anlaşılmıştır.

Okulların hepsinde Kızılay ve uçak kurumları teşekkül ettirilmiştir, talebe arasında bu kurumlara yardım duyguları uyandırılmıştır. Şehre uzak olan okullarda bile müzeler tesis edilmiş, çocuklara el işlerine dair müsbet fikir verilmiştir.

Adapazarında kenar mahalle ve sokaklar

Adapazarı (Özel) — Burada belediye şehrin bayındırlaştırılması için takdire değer çalışmalar yapmaktadır. Ancak bir kısım Adapazarlılar bu çalışmalardan kenar mahallelerde oturanların da istifadelenmesini temenni etmektedirler. Adapazarının kenar mahallelerindeki sokaklar çok bakımsızdır. Buralara kışın çamurdan nakil vasıtalarının hiç birisi giremez, yazın da tozdan geçilmez, belediyenin buralardaki sokakları da yaptırması buraların sakinlerini çok sevindirecektir.

Kastamonuda yakılan domuz kuyrukları

Kastamonu (Özel) — Burada muz hayvanlarla mücadeleye çok ehemmiyet verilmektedir. Öldürülen domuzların kuyrukları mücadele memurluğuna getirilip teslim edilmekte, mücadelememurluğuna da bunları yakmak suretile imha etmektedir. Şimdiye kadar yakılan kuyrukların sayısı bini geçmiştir.

turşusu yiyen kadınların çeneleri açıldı. Kimi Hatibi göklere çıkardı, kimi yerlere batırdı.

Gün kararırken bohçaları, sepetleri kollarında arka yollardan evlerine döndüler.

O gün Vilâyet maiyet memuru Asımın genç karısı Nihal de hamamda idi. Yerlilerin gene yarışına karışmakla beraber bu iddialı konuşmaları merakla dinlemişti. Sırf lâkırdı olsun diye bütün bu konuşulan şeyleri akşam kocasına anlattı.

Asım mülkiyeden iki yıl önce çıkmış kaymakamlık sırasını bekleyen zeki, becerikli bir gençti.

İnkilâbın manâsını, yürüyüş istikametini iyi görmüş, kavramıştı. Onun fikrinde dünle yarın ayıran bütün dalvalarda dünün bütün hatıralarını ve izlerini yok etmek lâzımdı. Geriyi, dünü hatırlatan şeylere karşı affetmez bir kını vardı.

Genç kaymakam namzedi kasabada böyle muska yazan, üfürük yapan birinin bulunacağına ihtimal vermiyordu.

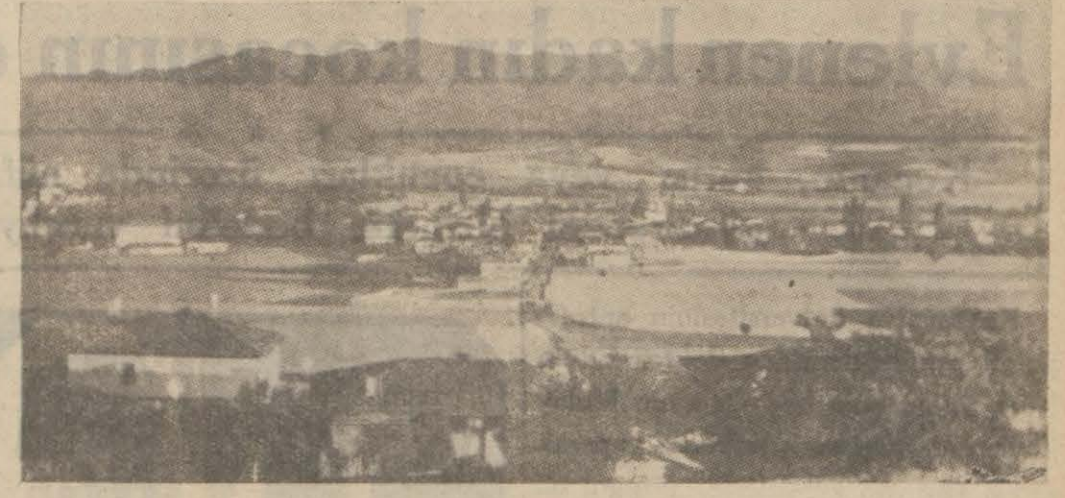
Bir kaç kere sordu. Genç kadın bütün işittiklerini etrafla anlattı.

— Peki bu yakında mı olmuş, eskiden mi?

Nihal zeki bir kızdı. Erenköy lisesinden yetişmişti. Kocasının bu işe ehemmiyet verdiğini anladığı için bütün işittiklerini anlattı.

— Eski değil herhalde! Sıracasını geçiremeyen kadın doktora on beş

Beş nüfusla ayda 20 liraya geçinilen kasaba: Daday

Dadaydan bir görünüş

Daday (Özel) — Daday iki bin nüfuslu bir kasabadır ve kaza merkezidir. Burada hayat çok ucuzdur. Beş nüfuslu bir aile ayda 20 lira ile müreffeh geçinebilmektedir. İhracatı idhalâtından çoktur. Dadayda evlerin ayrı bir yapılaş hususiyeti vardır. Burada evler birbirinden ayrı ve bahçeler içerisinde yapılmıştır. En büyük, en güzel evi ayda beş liraya kiralamak mümkündür.

Adapazarında ziraat işleri

Meyvacılığa ehemmiyet veriliyor, çeltik ekimi yasak edildi

Adapazarı (Özel) — Tarım bakanlığı tarafından gönderilen meyvacılık mütehassısı Serdivan, Kayalar, Cumakırı mevkiğini gezmişler Hendekteki fındık bahçelerinin çoğaltulmasını kararlaştırmışlardır. Cumakırı mevkiinde bir nümune fidanlığı tesis edilecektir. Köy ve kasabaların 3 kilo metre dahilinde pırınç ekimi şimdilik muvakkaten yasak edilmiştir. Çeltik ekimi için fennî tedbirler alınacak, bu hazırlıklar bittikten sonra ekime müsaade edilecektir.

Kırkağaç hükümet doktoru öldü

Kırkağaç (Özel) — Hükümet doktoru Ahmet Muhtar vefat etmiş, cenazesi bütün Kırkağaç halkının iştirakiyle ve ihtifalle kaldırılmıştır. Ahmet Muhtar bütün memleketin sevgi-

kündür.

Kasaba civarında çok zengin, çok güür ormanlar vardır. Bu yüzden Dadayda yakacak fiyatları çok ucuzdur. Bir araba odun 30 kuruşa alınabilmektedir. Dadayın pazarı cuma günü kurulmakta ve pek kalabalık olmaktadır. O gün kasabaya civar köy ve kasabalardan en az beş bin kişi gelmektedir. Kasabada elektrik te vardır.

Kılbasanda

1200 kişi su ihtiyacını bir tek kuyudan tedarik ediyor

Karaman (Özel) — Kılbasan nahiyesi nüfus kalabalığı itibarıyla belediye teşkilâtı yapılmasına müsaid olmadığı için ihtiyar hey'eti tarafından imar edilmektedir. İmar işinde nahiye müdürü ihtiyar hey'etine büyük bir müzaheret göstermektedir. Köyün yegâne sıkıntısı su yüzündendir. Nahiye merkezinde su yoktur. Bir tek kuyu bütün köyün su ihtiyacına cevap vermektedir. Köyde bir ilk mektep vardır. Burada kız erkek seksen talebe okumaktadır.

Kılbasan 500 evli ve 1200 nüfusludur. Bir tek kuyunun suyuyla bu kalabalık nüfuslu köyün su ihtiyacı temin edilemediği için köye başka yerden su getirilmesi düşünülmektedir.

sini kazanmış, herkese bir baba şefka-tiyle bakmış ve yardım etmiş bir adam olduğu için ölümü Kırkağaçta büyük acı uyandırmıştır.

fasında yeni Türkiye için en kuvvetli ümitti.

Demek ki bu ümidi törpülüyün sinsi, gizli ve kirli temayüller hâlâ yaşı-yordu. Fransız inkilâbının dizlere kadar kan içinde yüzen ileri adımları bütün bir akideler yığınını silip süpür-müştü.

Türkiyede tarihin yolunu değiştiren büyük bir ileri hareketi vardı. Bu hareketin mihrakını kuran Büyük Şef Türk milletinin yürüyeceği yolu göstermişti. Çizdiği plân tam bir inanışla tutulursa Türk milleti başka cemiyetlerin ağır, zorlu ve kanlı boğuşmaları vardıkları kurtuluş noktasına hiç kan dökmeden erişecekti ve geçen yıllar gösteriyordu ki halk tabakaları bütün istekleriyle bu plâna ayak uydurmuşlardı. Buna rağmen hâlâ dünün havasını yaşatmak isteyen geri ve menfi temayülleri filizlendirmek isteyenler vardı.

Bunları merhametsizce kırmak, etmek lâzımdı, ki dünden yarına engel olmasın.

Taptaze inanı ve ideali ile idare hayatına giren genç mülkiyeli kabına sığamaz bir halde erkenden hükümet konağına gitti.

Vali, bir iki ay sonra bir idare sekisyonu başına geçecek olan genç maiyet memuruna tam bir güvenle bağlan-mıştı.

Gelir gelmez başbaşa verdiler.

Vali genç maiyet memurunun te-lâşını haklı buldu. Yalnız her hare-ke-tin cezası kanunla çizilmişti.

(Arkast var)

Satılık kadınlar, kiralık kocalar

Zenciler arasında garip âdetler: Evlenen kadın kocasının evine gitmez

Kocanın, karısı veya çocukları üzerinde nüfuzu yoktur, karısına gördireceği hizmetin bedelini vermeye mecburdur

Kaliforniya üniversitesinin antropoloji profesörlerinden doktor Edwin Loeb bu senenin beş altı ayını Malay köylerinde geçirecek tetkikler yaparak orada yaşayan kabilelerle meşgul oldu ve bunların tuhaf âdetlerini kaydetti.

Kocalar nasıl kiralanır?

Meselâ Sumatradan bir hayli mesafede olan adalarda yaşayan Minangkabon kabilesindeki kadınlar, evlenmek istedikleri erkeklerin analarına giderler, ve bu anaların oğullarını kendilerine koca olmak üzere kiralarlar. Bu kiralık kocalar, karılarını ancak geceleri ve ancak gizlice görebilirler.

Satılık karılar

Bu kabileye yakın bir yerde ikamet eden Batakların âdetleri bambaşkadır. Bunların erkekleri evlenmek istedikleri zaman karılarını satın alırlar. Fakat karı da, koca da bir çocuk sahibi olmadan herkesin ortasına çıkamazlar.

En kırbık erkekler

Mentavay kabilesinde de erkekler çocuklarını büyütürler ve ondan sonra evlenirler, ve kendilerini çocuklarına besletirler.

Minangkabon kabilesindeki erkekler, dünyanın en kırbık erkekleridir. Her ailenin kendine göre bir evi vardır. Kızlar, kendi kabilelerine mensup erkeklerle evlenemezler. Komşu kabilelerinden koca bulurlar. Bulunca, erkeğin anasına giderler. Ve ıkl kadın pazarlığa girerler. Pazarlık bittikten sonra evlenecek kız, parayı verir. Fakat kocasının evinde kalma gibi kocasını da babasının evine götürmez.

Kızın kendisi gene eskisi gibi ailesi

Malay taraflarında satılık bir koca beğenilirken

ile birlikte yaşamağa devam eder. Erkek de anasının yanında kalır.

Ortak kararınca..

Erkek, her gece, ortalığı karanlık bastıktan sonra usulca karısının bulunduğu yere girer ve istediği müddetçe yanında kalır, ondan sonra tekrar evine döner.

Kocasının karısı ve ya çocukları üzerinde zerre kadar hüküm veya nüfuzu yoktur. O kadar ki karısının kendisine bir hizmet görmesini isteyemez ve isteyecek olursa bedelini verir.

Ayrılmaya kolay

Kadın kocasından bıktı mı ayrılmaya merasimi gayet kolaydır. Erkek gecelerin geldiği zaman karısını odasında

bulmazsa, bunun mânası kadının onu boşadığıdır.

Erkek derhal geri döner, ve başka bir kadının gözüne girmeğe çalışır.

Bu hal erkekleri bir dereceye kadar üzüyorsa da onları hoşnut da ediyor. Çünkü karılarını çektiirmek için çalışmıyor, nafaka vermiyor ve kaynaklarıyla karşı karşı gelmiyorlar.

Dayak da var

Fakat bir kadının kocasını bu şekilde boşayabilmesi onun hakkını, yani anasıyla kararlaştırdığı parayı vermesi lâzımdır. Vermeden erkeği boşarsa makul bir sebep göstermesi gerekir. Gösteremezse anasından dayak yer. Şayet erkek karısını dövmüşse, bütün hakkını kaybeder.

Batak kabilesine gelince erkek karısını satın almak için kararlaştırılan parayı verdikten sonra kadına malik olur. Ve ona ne isterse yapar, onu isterse öldürür, isterse başkasına devreder.

İnsan eti kızartması

Bir kadın çocuk doğurmazsa kocasından ayrılır ve hemşirelerinden birinin evine yerleşir.

Bataklar 1860 yılına kadar yamyamydılar. 1860 da Holandalılar bunların memleketine girmiş ve yamyamlığı kaldırmaya uğraşmışlardır. Fakat bugün de bunların arada düşmanlarından birini ele geçirerek etini yedikleri görülüyor.

Bu gibi adamlar, dir diri ateşte kızartılır ve daha sonra etleri yenir.

Evlenme tecrübesi

Mentavay kabilesinde bir erkek evlendi mi reis sayılır ve aileye riya-setten başka bir işle meşgul olmaz. Yani ava çıkmaz, ve kabilenin genç kadınlarıyla konuşmaz. Fakat bekâr erkek istediğini yapmakta serbesttir. Hattâ evlenmeden evvel evlenme tecrübesi yapabilir. Evlenme tecrübesi sırasında doğan çocuklar, gelinin babası tarafından alınır.

Tecrübe muvaffak olmazsa kadın da evine döner, erkek de başka bir kadınla tecrübeye girer.

Tecrübe muvaffak olmazsa erkek ile kadın birlikte yemek yerler, bu yemek dolayısıyla merasim yapılır ve böylece evlenmiş olurlar.

Eski İstanbul

Gönül avcıları: Alüfteler

975 te İstanbul "ehli fesat ve feseke,, ile dolmuştu. Hattâ şeyhulislâm Cihangirde yakalanan 6 kadını "yaramazlardur,, fetvasile zindanlara bile atıyordu

Ragıp ŞEVKİ

Eski İstanbul hayatında içkiye, eğlenceye ne kadar çok yer ayrılmışsa, şehrin sokaklarını örümcek ağı gibi saran kokotlara da okadar büyük bir kıymet verilmiştir.

Onuncu asra doğru gittikçe genişleyen hudutlar, kazanılan zaferler, devletin satvet ve ihtişamı yanında fuhuş ve ahlâksızlığın derecesi de artıyordu. Hele İstanbul kadısına yazılan bir hükümde: «İstanbulda Kuklacı Mustafa derler kimesne Katırcı hanında şabı emret dokuz nefer gulâmları avret gibi düzüp, koşup saçlarını boyadıp peçeler ile...» gibi akla sığmaz düzenbazlıklar, hileler, şuarsuzluklar da vardı. Bu yüzden «nice bin mükehhel gözlü dilberan» şehrin muhtelif semtlerine dağılıyor, âlemler kurarak, erkekleri baştan âkarak «nice kimesnelerin avretlerin başatup hanımanların vıran» ediyorlardı.

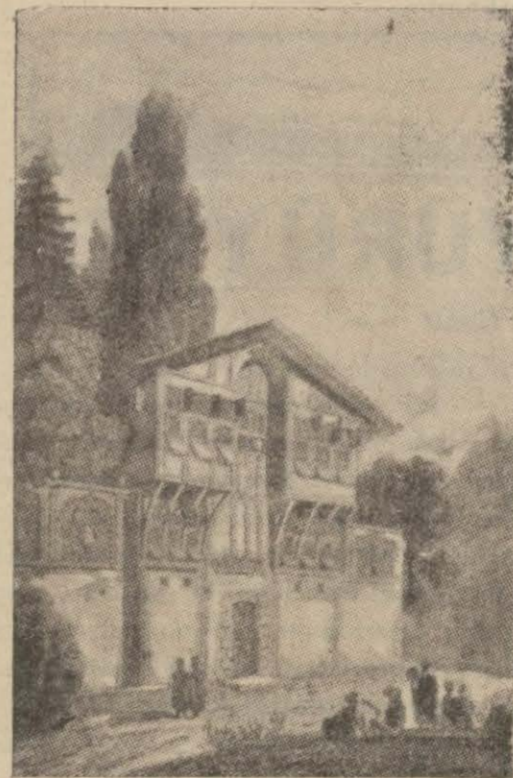
Alüfteler artık mahalle aralarına da girmeğe başlamışlardı. Hemen her gece bir ev basılıyor, içki ile beraber kadın âlemleri yapanlar yüzlerine tükürüle tükürüle götürülüyorlardı.

Mahallenin huzurunu kaçıran bu hâdiselerin önüne geçmek için bir usul bulundu. Mahalleye girecek olan yeni bir kiracı mutlak surette kefil vermek mecburiyetinde idi. Kefilsizler mahallede oturtulmazdı. Bu gibilerini mahalle imamları, müezzınler, kethüdalar, odabaşlar ve kervan saraycular sıkı bir kayıt altında tutarlardı.

Fakat buna rağmen kokotlar istedikleri gibi şehri baştan başa doluyorlardı. Oyuncu kolları da bu alüftelerin başında gelirdi. Dördüncü Murat zamanında şehri erkekli, kadınlı saran bu oyunculardan bilhassa kadınlar gizli gizli yeniçerileri damı ığfallelerine düşürmekten hali kalmazlardı.

*

Her padişahın devrinde aşifteliğin

Eski İstanbul mahallelerinden bir ev

derecesi hemen hemen değişmezdi. Zaman zaman isimleri bütün hovarda âlemlerini saran «gazal gözlü» dilberler devleti bile aleyhlerinde harekete getirecek kadar etraftı yakıp kavururlardı.

Bu arada Sultan Mahmut devrinde bu dilberler yüzünden Kasımpaşada dabbaglarla kalyoncular arasında kavgalar çıkmıştı. Dabbaglar o civarın hovardalarını peşlerinde sürükleyen bir kaç alüfteyi bir gece bir yere kapamışlar, bunu haber alan kalyoncular da derhal baskın yapmışlardı. İki taraf arasında uzun müddet devam eden kanlı bir çarpışmadan sonra Bostancı başı ile yeniçeri zabıtları koşmuş, kav-

300 yıl evvelki İstanbul dilberi

gacıları ayırmış, iki taraftan bazılarını Yedikuleye hapsedmiş, bazılarının da boyunlarını vurdurmuştu.

*

377 sene evvel İstanbulda Galata da Cihangir camii civarını yavaş yavaş bu çeşit kadınlar doldurmağa başlamıştı. Mahalleli telâşta idi. Nihayet bir mazbata yapılmış, şeyhislâma verilmişti. Mahalleyi Arap Fatı, Balatlı Aynî, Narin, Kamer, Giritli Nefise, Yeniçeri Avrâdı isiminde 6 kadın kaplamıştı.

Bunların hepsinin de kocaları ya ölmüş, yahut da ordu ile harbe gitmişti. Gizli gizli âşıklarını evlerine alırlarken bir çok defalar basılmışlar, mahalleli artık «elâman!..» demişti. Nihayet şeyhislâm bu 6 kadını şeriat meclisine çıkarmış «yaramazlardur» fetvasını vermiş, kimini Anadoluya sürmüş, kimini de kocaları gelinceye kadar zindanlara atmıştı.

İstanbul 975 yılında vıcık vıcık zevk, eğlence ve safaya dalmıştı. «Ehli fesat ve feseke» şehir mahallelerinde cirit oynuyorlardı. Bazan sıkı emirler veriliyor, yakalananlar Anadoluya sürülüyor, kenar köşeye saklananlar da bir müddet sonra meydana çıkıyorlardı.

O zamanlar bu çeşit işlerin ahlâk zabıtalığını İstanbul kadısı yapardı. Geceleri mahalle mahalle gezer, şikâyet gelen evleri basar, yakaladığı kadınları zindanlara atardı. Ekseriya güzel olan bu kadınlarla evlenmek isteyenler de olurdu. Onları zindandan kurtarıp nikâhına alanlar dahi İstanbul mahallelerinde oturamazlardı. «taşra çıkmak» mecburiyetinde idi. Böylece Anadoluya atılan kadınlar «uygunsuzdur, yaramazdur!» diye bir daha İstanbul sokulmazdı.

İstanbulda bekâr çamaşırlarını yıkanan bir de çamaşırcılar vardı ki, bunların dükkânları pâk ve pâkiye hatun kişilerle doluydu. Bunlar da bir müddet sonra İstanbul kadısının hükmiyle ortadan kaldırılmıştı.

Gene o zamanlar Eyüp Sultanda kaymakçı dükkânları vardı. «Bazı nisa tayfası kaymak yemek bahanesiyle girip oturup nâmahremlerle cemo-lup hilâfî şer'i şerif» sohbetler yaparlardı, «afitap misal cemalleriyle» nice gönülleri yakarlardı.

Fakat bu dükkânlar da bir müddet sonra sıkı bir kontrole tâbi tutulmuş, sahipleri olan gayri müslimler atılmış, yerlerine müslimler getirilmişti.

Osmanlı saltanatı yaşadığı müddetçe İstanbul böylece tam bir fuskü fâcur içinde yüzdü, durdu.

Okuyucuların Sorduklarına Cevaplarım

Beşiktaşta Ç. F.

Siz sevmiş, fakat sevilmemişsiniz. Sevdiğiniz erkek size kalben bağlı olsaydı, ne sizi öyle bir teklif karşısında bırakır, ne de sizden sonra başkasıyla nişanlanmağa kalkardı. Sevmeyen bir adama karşı duyulan bir âlâka ise uzun süremez. Ergeç söner gider. Şimdi gençsiniz, bu bir taraflı sevginin ebedi olduğunu zannediyorsunuz, tabii hata ediyorsunuz.

*

Çilekâr imzalı okuyucuya

Sizin derdinize çare bulamadım. Adam evli olmasaydı onunla evlenmenizi tavsiye ederdim. O hülûlü müslihane le hem evinize hem de kalbinize girmeğe muvaffak olmuş. Başlangıçta müsanahakâr davranmakla hata etmişsiniz. Bu gün artık ric'at güç görünüyor. Onun için vaziyeti olduğu gibi kabulden başka çare göremiyorum.

*

Aksarayda H. S. R.

Babanızın muvafakatini almadan evlenmekte mahzur görüyorsunuz zannedirim. Anladığıma göre henüz müstakil bir hayat kuracak vaziyette değilsiniz. Bu sebeple babanızın rağmen nişanlanırsanız bütün bütün çıkmaza girersiniz. Onun için bence önce babanızı kandırmağa çalışınız. O sizin evlenmenizi belki bir hevesten ibaret telâkki ediyor. Ona işin ciddiyetini anlatabilir-

seniz o vakit belki muhalefetinin önüne geçersiniz.

*

Bandırmada Mehmet Rüstem

Size teklif edilen kıza kardeş gözüyle bakıyorsanız onunla evlenmeniz doğru olmaz. Üvey ailenizin yanından ayrılarak kendinize müstakil bir hayat kurmanız bence daha doğru olur. O evde kaldıkça onların ümidine kuvvet vermiş olursunuz.

*

Hasanlar köyünden M. F.

Oğlum henüz çocuk sayılırsın. Senin yaşında bir genç okumaktan başka bir şey düşünemez. Sen daha dünya görmemişsin. Bir defa köyünden çıkıp yüksek mekteplere geç, okumanın zevkini al, o vakit bu günkü düşüncenin ne kadar sakat olduğunu anlarsın. Mademki ailen zengindir. Mademki okuman için çırpınıyorlar. Kız, evlenme falan bahislerini bir tarafa bırak, tahsiline bak. 15 yaşında bir çocuk evlenemez, evlenirse bu yaşta kendini mezara gömmüş olur.

TEYZE

BÜYÜK HARP NASIL PATLAMIŞTI? Temmuz 1914

★ ★ ★
Bugünkü vaziyet te, bundan yirmi iki sene evvelki vaziyete çok benzemektedir. Bugün de harbin veya sulhün anahtarı İngilterenin elinde gibi görünüyor.

— 4 —

Binaenaleyh 31 Temmuz günü öğleden bir saat sonra Almanya hem Rusya, hem de Fransa'ya birer ultimatom verdi. Rusya'nın 12 saat zarfında seferberliğini durdurmasını talep etmekte, Fransa'ya olan ultimatom da ise (Almanya ile Rusya arasında bir harp zuhurunda Fransanın bitaraf kalıp kalma ya cağı sorulmakta ve bitaraf kalacak ise rehini olarak (Verdun) ve (Tovl) ün Almanyaya teslimi) istenmekte idi.

Rusya bu ultimatomu cevap vermeğe bile lüzum görmedi, Fransa ise (kendi menfaatinin mültezasına göre hareket edeceği) yolunda hem müphem, hem de mânalı bir cevap verdiğinden Almanya da 1 Ağustos günü umumî seferberliği ilân etti, Fransa da zaten müphem cevabıyla beraber aynı günde seferberliği ilân etmiş ti.

İşte bu suretle, aralarında hiç bir ihtilâf ve vesile harp bulunmayan bu büyük devletler, sırf Rusyanın Slavlık gayretkeşliğiyle açtığı yolda sürüklenmekte ve bütün dünyayı kana boyamağa hazırlanmakta idiler.

İlânı harpler tevali etmeğe başlayor

Rusyanın, Almanya tarafından tevdi edilen ultimatomu cevap vermeğe bile lüzum görmemesi üzerine Almanya 1 Ağustos günü öğle üzeri Rusya'ya ilânı harp etti. Fransaya gelince, Alman erkânı harbiye umumiyesinin başlıca hedefi Fransa toprakları olmasına ve Alman kumandanlarının hareket emrini sabırsızlıkla beklemekle bulunmasına rağmen, Almanya iki gün müddetle Fransaya karşı harekete geçmek için münasip bir vesile bulamadı.

Nihayet, Fransız tayyarelerinin Alman topraklarına gece girerek bomba attıkları iddiasını ileri sürerek 13 Ağustos günü akşam üstü Fransaya da ilânı harp etti.

İtalya ve Romanya sözlerinden cayıyorlar

Almanya ve Avusturyanın böyle bir kaç devletle birden harbe girmeleri üzerine, İtalyanın da müttefikleri olan Almanya ve Avusturyaya tâbi olarak Fransaya ilânı harp etmesi lâzım geldiği halde, İtalya bir bahane ile harbe iştirak edemeyeceğini ve bitaraf kalacağını evvelâ Fransaya, sonra da kendi müttefiklerine bildirdi.

İtalyanın senelerdenberi dahil olduğu ittifakı müselles ahkâmını bu suretle ayaklar altına alması, Almanya ve Avusturyanın az çok tahmin ettikleri bir hareket olmakla beraber, gene bu iki devlet, müttefiklerinin kendilerini böyle en müşkil bir zamanda yalnız bırakmasından çok müteessir oldular.

Eğer o zaman İtalyanlar bu hiyane-

Umumî harpte Alman ordusunun üç mühim rüknü bir arada: Hindenburg, Kayzer, Ludendorf

ti irtikâp etmemiş olsaydı, hiç şüphesiz harbin daha bidayetinde Almanya ve Avusturya galip gelerek dört sene müddetle bütün dünya harap olmaktadır kurtulmuş olurdu.

Diğer taraftan Romanyanın da Almanya ile askerî bir ittifakı vardı, bu ittifak da harp halinde; Romanyaya bir takım mecburiyetler tahmil etmekle beraber, bu devlet te bir takım bahanelerle, bitaraflığını ilân etti, bu suretle Avusturya ve Almanya harp sahasında yalnız başlarına kalmış bulundular.

İngiltere de harbe giriyor

Harbi umumî başlayalı 22 sene, biteli 18 sene geçtiği halde, tarih siyasi muharrirlerinin el'ân kat'iyetle halledemedikleri bir mesele vardır, ki o da İngilterenin istemiş olsaydı, harbi umuminin zuhuruna mâni olup olamayacağı ve yahut hiç olmazsa mahdut kalmasını temin edemeyeceğidir.

Filhakika bir çok müverrih ve muharrirler, İngiltere, Avusturya ultimatomunun tarihi olan 23 Temmuzdan, Almanyanın Fransaya ilânı harp tarihi olan 3 Ağustosuna kadar 11 gün zarfında vaktini hep tereddüt ve kararsızlıkla geçirmemiş olsaydı, harbe mâni olabileceği iddiasında bulunmaktadırlar ve bu tereddütlü ve müphem vaziyetten dolayı da bilhassa o zamanki hariciye nazırı Lord (Grey) i mes'ul tutmaktadırlar.

Bugünkü vaziyet

Çok şayanı hayret ve ibrettir, ki bugünkü vaziyet de, bundan yirmi iki sene evvelki vaziyete çok benzemektedir. Bugün de harbin veya sulhün anahtarı İngilterenin elinde gibi görünüyor.

İngiltere hangi tarafa kat'iyetle ihtihak veya temayül ederse o tarafın noktaî nazarı galip geleceği muhakkaktır. Hattâ İngilterenin, Fransa ile Almanya arasındaki bugünkü şedit ih-

tilâf karşısında sadece bitaraf kalması bile sulhü kurtarabilir. Çünkü Fransanın yalnız başına, (Ren) in işgalinden dolayı Almanyaya karşı bir harekete geçmesine imkân yoktur.

Fakat İngiltere bugün de, 1914 de olduğu gibi ihtimalki kastî olarak, gene mütereddît davranır ve kâh Fransaya, kâh Almanya'ya mütemayil görünürse, bir harp zühuru ihtimali vardır.

Zaten biz de harbi umuminin sureti zühuru hakkındaki bu yazıları, ancak bugünkü vukuatın muhtemel netayici hakkında, okuyucularımıza bir mukayese ve muhakeme vesilesi vermek için, yazmağa lüzum gördük, çünkü dediğimiz gibi bugünkü vukuat ve o vukuatın tarzı cereyanı ile 1914 senesinin umumî vaziyeti arasında hakikaten bir hayli müşabehet ve mümaselet vardır.

İstiraden yürüttüğümüz şu mütalettan sonra İngilterenin 1914 te harp başlangıcı günlerindeki vaziyete gelelim:

Avusturya - Sırbistan ihtilâfı çıktığı günden itibaren İngiltere zahiren bir hayli teşebbüsâtı siyasiyede bulunmuş, bu ihtilâfın sulhan halli için çalışmış, ezcümle Londrada dört büyük devletin toplanarak Avusturya ile Sırbistanı uyuşturmak çalışmaları teklif etmiştir. Fakat İngiltere bütün bu teşebbüsâtında hep batî, müteenni ve gevşek davranmıştır.

Hattâ Almanya Fransaya ultimatom verdiği vakit, reisicümhur Mösyo (Puankara) nın İngilterenin yardımını rica için kral müteveffa beşinci Jorja yazdığı mektuba bile kral kaçamaklı bir cevap vermiştir.

Mütereddît vaziyet

İngilterenin bu mütereddît vaziyeti Almanyanın Fransaya 3 Ağustos ta ilânı harbi ile derhal harekâta geçtiği ana kadar devam etmiştir.

Almanya askerî harekete başlar başlamaz ise derhal kat'î kararını vermiş (bizim kanaatimizce daha doğrusu yüzündeki maskeyi atmış) ve Fransaya ihtihak etmiştir.

En hassa nokta..

Bunun sebebi ise, Almanyanın Fransaya tecavüz için Belçikayı çiğnemeğe başlamış olmasıdır. Belçika eskidenberi İngilterenin en hassas bir noktasıdır. Bu küçük memleketin sahillerinde büyük bir devletin yerleşmesini İngiltere kendi mevcudiyeti için daima çok tehlikeli görmüştür.

(Devamı var)

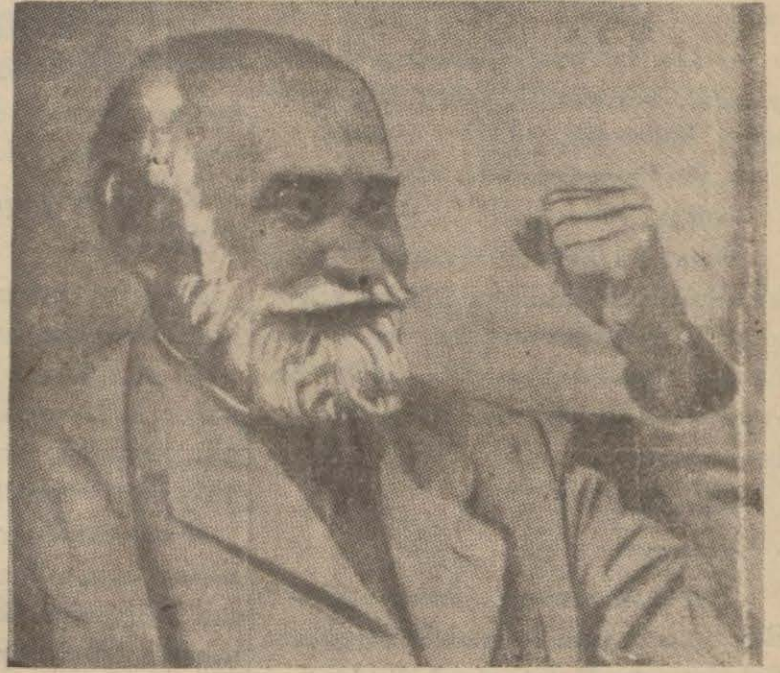
Süleyman SITKI

Yoksuzluk içinde varlık yaratan bir âlim

Dünyanın en maruf fizioloji âlimi İvan Pavlov kimdi, nasıl çalıştı, insaniyete yaptığı hizmetler nelerdir?

İvan Petrovitch Pavlov, Leningrat'ta seksen altı buçuk yaşında öldü. Dünya ilim âleminde bıraktığı boşluk ölçsüzdür. Onun ölmesiyle elli sene denberi süren yarıratıcı bir faaliyet te nihayete erdi.

Pavlov 1904'de Nobel mükâfatını kazanmak suretiyle beynelmil bir şöhret olmuştu. Midedeki bazı usareler üzerinde yaptığı tetkiklerle tıp âleminde yaptığı hizmetler çok büyüktür.

Ölümü ilim âleminde derin bir boşluk bırakan Pavlov

Bulduğu usullerle, pek çok hastahkların önüne geçmiş, fizioloji bakımından en büyük hizmeti ifa etmiştir.

O zamana kadar keşfedilmemiş olan yeni bir cerrahî müdahale usulü bularak tıbbın ilerlemesine yardım etmiştir.

İştihâ mefhumunu, fizioloji ile izah etmiştir. İmrenmenin gözlerden mideye intikalini tecrübelerle anlatmıştır.

Pavlov ancak son rejimde rahat etmiştir. Beynelmil bir adam olduğu halde Çarlık Rusyası ona gösterilmesi lâzım gelen ehemmiyeti vermemiş, ve adamcağızı çok defa hayatını temin edemeyecek vaziyetlerde bırakmıştır.

İlme fazla merbut olan Pavlov, lâboratuvarsızlık yüzünden iptidâî âletlerle bir çok tecrübeleri kendi evinde yapmış, yoksulluk içinde yetişmeğe muvaffak olmuştur.

Son 32 senesini, fizioloji ilimler üzerinde hiç işlenmemiş bir mevzua hasretmiş, ve fiziolojide yukarı asabın faaliyeti şubesini ortaya çıkarmıştır.

Pavlov sinirler ile ruhun münasebetini fizioloji ile izah etmeğe kalktığı zaman mesai arkadaşlarından biri bu işin kabil olamayacağını ileri sürerek üstadını techil etmeğe kalkmış, ve ruhi hâdiselerin lâboratuvarlarda izah edilemeyeceğini iddia etmişti.

İngilizlerin maruf âlimlerinden Scherington da Pavlovun arkadaşına ihtihak etmiş, ve onun buluşunun, İngilterede rağbet kazanamayacağını, yazmıştı.

Bugün, ilmi buluşlar Pavlov'a hak vermiş olmakla beraber, aradaki ihtilâfı izale edememiştir.

Pavlov bundan başka sinir hastalarını sınıfa ayırmıştır. Beyin patalojisi üzerinde çalışmış, bir çok ruhi hastahkların esasını bulmuştur.

Pavlov'u bütün dünya takdir etmiş

tir. Daha doğrusu, ilim ve fen ona aşağıdan yukarıya doğru bakmaktan kendini alamamıştır.

Kıymetli âlime çalışma hususunda büyük kolaylık gösteren de Sovyet Rusyası olmuştur. Son zamanlarda çalıştığı lâboratuvarı ile eski lâboratuvarı karşılaştırılmıyacak kadar farklıdır.

Kendisine çalışabilmesi için Leningrat civarında asrî techizatiyle mükemmel bir kasaba vücade getirilmiştir.

Yetiştirdiği talebeleri sayesinde bilhassa Sovyet Rusyada fizioloji büyük bir merakla tetkik edilmeğe başlanmıştır. Leningradın yanındaki ufak kasabadan hız alarak çalışan tam 380 genç bugün araştırmalar yapmakla meşguldürler.

Pavlov ölmeden bir kaç gün evvel gençliğe hitaben bir mektup yazmış ve şu sözleri söylemiştir:

«Eskiden ilim ve halk ayrı gayrı şeylerdi. Bugün ilim halkın hizmetine verilmiştir. Bunun tabii neticesi de halkın ilme karşı gösterdiği saygı olmuştur.»

Pavlov'un ölümü, yalnız Sovyet Rusya için değil bütün dünya için telâfi edilmeyen bir kayıptır.

Yumurta ihracatı

Yumurta ihracatımız hemen hemen durmuş gibidir. Buna sebep; Avrupa piyasalarında yumurta fiyatlarının bir hayli düşmüş olmasıdır.

Buna mukabil bizde fiyatlar yükselmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan yumurta ihracatını tanzim için bazı yeni tedbirler alınmaktadır. Bu meyanda yumurta ambalajı yapan amelelere birer ehliyetname verilecektir. Ehliyetnamesiz amele bu işte çalıştırılmıyacaktır.

Hayatta Gördüklerimiz

"O gülleri kocam elleriledikmişti,"

İhtiyar bir kadın elindeki bastona dayanarak girdi.

Davası: Bahçesindeki yediveren gül fidanları çalınmıştı.

Suçlu: Bir mahalle külhanbeyi. Soruldu, inkâr etti:

— Yalan, kocakarı atıyor.

İhtiyar kadın elindeki bastonu kaldırdı:

— Sus edepsiz fidanlarımı «5» liraya satmışsın. Şahitlerim var.

Reis sordu:

— Kime sattın bu fidanları?

— Yok beyim fidanlardan filân habirim yok, atıyor bunak.

İhtiyar kadın büsbütün kızmıştı. O fidanlarını istiyordu.

Reis tekrar sordu:

— Söyle kime sattın fidanları?

Gene inkâr etti. İhtiyar kadının şahitleri vardı. Dinlendi.

Suç tebeyyün etti. Ceza görecek ve fidanların ücretini ödiyecekti.

O, kabul etmedi.

Reis hayretle:

— Niçin istemiyorsun?.. diye sorudu.

— Oğlum ben fidanlarımı isterim.

— İyi amma nine fidanlar artuk satılmış. Sen şimdi paramı al.

— Hayır fidanlarımı isterim.

— Canım nereden olsa «5» liraya gül fidanları alabilirsin.

Acı acı gülümsedi:

— Başka fidanları ne yapayım?

— Yedi veren güller yalnız senin bahçemde mi vardır?

— Hayır amma o gülleri kocam elleriledikmişti. Yerini başkası tutmaz dedi.

Muazzez FAİK

1914 ağustosunda Londra Buckingham sarayı önünde toplanan halk «Harp!» diye bağıyordu.

Akdeniz incisi

Yazan: Kadircan Kafli 16/3/1936

Pulat reisin kalyonu, niha-yet düşman gemilerine yaklaştı...

— Dün akşam ufuktan geçerken gördük. Kovaladık fakat karanlık bastı. Kaçtık.

— Kaç gemiydi?

— Beş...

Pulat bu habere sevindi. Demek ki Venedikli mülazım doğru söylemişti. Böylelikle boş yere vakit kaybetmiş olmak ve rastgele şuraya buraya koşmak korkusunu savmış bulunuyordu.

Suda Ve Kandiye

Filo kumandanı Arap Ahmet Bey de o sırada Pulatın kadirgasına yaklaştı. Pulat gerek Suda ve gerek Kandiye'de görüşmelerini bir kâğıda yazmıştı. Arap Ahmede:

— Biz Durmuş Reisin leventleriyiz. Venedik filosunu kovalıyoruz. Siz de kalitenin birisini bu mektupla donanmaya yollayın. Durmuş reise versin o da Piyale paşaya yahut Lala Mustafa paşaya sunar. Siz de benimle beraber gelin, Venedik gemilerini yakalayalım. Çünkü onlar Magoseye erzak ve cepane götürüyorlar.

Dedi.

Eğer gelecek olurlarsa hiç şüphesiz çok iyi olacaktı. O zaman Venedik filosunun içinde Matyanonun gemisini öğrenerek yalnız ona saldırılmak lazım gelmeyecekti. Hepsini birden haklayabilirlerdi. Böylelikle bütün düşman filosunu batırmak ve ya ele geçirmek mümkün olacaktı. Bu arada İnciyi hiç şüphesiz kurtaracaklardı:

Fakat Arap Ahmet bu işi kabul etmedi:

— Kumandanın izni olmadan yapamayız. Mektubu verin, bir kalite ile gönderelim, aynı zamanda sizin dediklerinizi de haber veriz. Emir alırsak aranızdan yetişiriz.

Dedi.

Pulat reisin bu nokta üzerinde artık bir dakika bile konuşacak ve ya duracak vakti yoktu.

— Siz bilirsiniz. Hoşça kalın!..

— Uğur ola...

Üçüncü

Günü...

Arap Ahmet eski bir deniz kurdu idi. Bu kapkara gemiyi ve onun pek genç reisini merakla seyretmiş, dinlemişti. Pulatın sözlerindeki sertliği, bakışlarındaki parıltıları ve tek başına böyle uzun, güç işlere girişini pek beğenmişti. Onunla gitmeyi hiç şüphesiz isterdi. Fakat gitmemekte haklı idi.

Kara kadirga Venedik filosunun gittiği ufuklara doğru eskisinden daha büyük bir hızla yola çıktı. Kandiye'den ayrıldıklarındanberi düşmanla kendi aralarındaki mesafeyi azaltamadıkları, fakat geri de kalmadıkları anlaşılıyordu. Magosaya varıncıya kadar bunu her halde yapmak gerekti.

Üçüncü gün öğleden önce idi. Leventler bu uzun ve sonsuz gibi görünen kovalamadan artık usanç getirmişler gibiydi. Pulat ile arkadaşları da bu kadar emeğe rağmen didediklerini yapamamış oldukları için çok sıkılıyorlardı. Hiç birisinin ağız açılmıyordu. Hattâ bir kısmı artık gözlerini ufuklara dikerek orada yelken ve tekne aramaktan bı-

mışlar, ümitsiz denecek bir halde birer kenara çekilmişlerdi.

Vardiyan Başının Tokmağı

Arnavut burnunu, Pafos kalesini, Kato burnunu, hattâ Limasol ve Larnaka açıklarını geçmişlerdi. Geçtikleri kalelerin limanlarına uzaktan göz atmışlar, oralarda demirli hiç bir tekne olmadığını görmüşlerdi.

O akşam Poyraz burnunu da geçtikten sonra Magosaya yirmi beş mil kalyordu. Bu kadar kısa bir zamanda Matyanoya yetişemezlerse o limana girdikten sonra ona yaklaşmak hemen hemen mümkün olmayacaktı. Bunun için Pulat reis Larnakayı geçtikten sonra leventlerle yelkencileri de küreklerin başına geçirmiş, aynı zamanda yelkenleri de alabildiğine şişirmişti. Böylelikle Pulatın iki kazancı vardı. Birisi artık usanç getiren ve canları sıkılan leventlere iş vererek ayutmak, diğeri de Matyanoya yetişmek için beslediği son ümidi boşa çıkarmamaktı.

Vardiyan başının tokmağı kocaman küttüğün üstüne inip kalkarak tok sesler çıkarırken kürekçiler oturup kalkıyorlar, kocaman küreklerin ıskarmozlarda yaptığı gıcırtilara karışan bir korsan şarkısını mırıldanıyorlardı.

Murat dümende, Tekgöz Ali prova toplarının başında bulunuyordu. Murat kıç kasarada reisin yerinde duruyordu. Direklerin en yüksek tepesine tırmanmış olan iki genç levent keskin bakışlarıyla ufku tarıyorlardı.

Reis Yetiştik!..

Bu sırada kürekçilerin yanına inen merdivende telâşlı bir ayak sesi duyuldu. Sonra Murat haber verdi:

— Reis!... Yetiştik!...

Pulat yerinden fırladı, leventlerle kürekçilere dönerek:

— Kimse yerinden kıvıldamayacak. Vardiyan, gözünü aç, ne kadar mümkünse o kadar hızlı gideceğiz!

Diye bağırdı.

Güverteye fırlatı.

Sonra en yakın direğe tırmandı.

Sahiden ufukta bir gemi görülüyordu. Hem de bu, onların kovaladıkları Venedik gemilerinden birisi idi. Fakat acaba Matyanonun gemisi mi idi?

Pulat reis Kandiye'de esir edilen Venedikli mülazımı kıç kasaraya çıkardı ve ona sordu:

— Matyanonun gemisini tanı mısın?

— Gemilerin hepsi de birbirlerine o kadar benzerler ki... Böyle uzaktan onları ayırt etmek kabil olmaz.

Hakkı vardı.

Lâkin gittikçe yaklaşıyorlardı.

Gördükleri geminin daha ilerisinde ve akşamın sisleri arasında başka bir geminin de karaltısı belirdi.

Pulat gene Venedikli mülazime sordu:

— Onun gemisine benziyor mu?

— Evet...

(Arkası var)

Dünkü Lik Maçları

Fenerbahçe Süleymaniyeyi, Beşiktaş Eyübü, Beykoz Topkapıyı Yendi, İstanbulsporla Vefa Berabere Kaldılar

Galatasaraylılar Dün Deniz Mevsimini Merasimle Açtılar

İstanbul lik şampiyona şilt birinci küme oyunlarından olan Fenerbahçe - Süleymaniye maçı dün Kadıköy sahasında oynanmıştır.

Fenerbahçenin nisbeten hâkim bir oyunla geçen ilk devre 2-0 Süleymaniyenin mağlubiyetile bitmiştir.

İkinci devrede Fenerbahçe bir sayı daha yapmak suretile oyunu 3-0 Süleymaniyenin aleyhine neticelenmiştir.

Beşiktaş 4 - Eyüp 1

Birinci lik maçı olan Beşiktaş, Eyüp maçı Şeref stadında yapılmıştır.

Beşiktaşın hücumile başlayan oyun ilk dakikalarda Eyüp kalesini zorlamağa başlamış ve üçüncü dakikada merkez muhâcim Nâzım bir gol yapmıştır. Bu sayıdan pek az sonra Eyüp merkez muavini sakatlanarak oyunu terketmiş ve Eyüp müşkül vaziyetlere düşmeğe başlamıştır. Beşiktaş bir sayı daha yaparak ilk devreyi 2-0 galip bitirmiştir.

İkinci devre Beşiktaş daha hâkim, Eyüp daha canlı oynamaya başlamıştır.

Bu devrede Eyüp bir, Beşiktaş iki gol

Dün Bebekte deniz mevsimini merasimle açan Galatasaraylılar

daha yaparak maçı 4-1 Eyübün mağlubiyetile bitirmiştir.

Beşiktaş takımı: Mehmet Ali Hüsnü, Nuri, Fevzi, Bülent, Faruk; Hayati, Hilmi, Nâzım, Şeref, Fuat Eyüp: Ruhi, Neş'et, Alâettin; Sabri, Şükrü, Faruk; Ze-

kâi, Haydar, Adnan, Abdül, Mehmet.

Beykoz bir gol yapmış oyun 2-1 Topkapının mağlubiyetile bitmiştir.

Altınordu 1-Karagömrük 1

Şeref stadında oynanan ikinci lik maçlarından Altınordu, Karagömrük oyunu çok hararetle oynamıştır.

Birinci devre sıfır sıfıra bitmiş, ikinci devrede iki takım da birer sayı yapmış, oyun 1-1 berabere bitmiştir.

Macarlar Almanları yendi

Budapeştede oynanan Macaristan - Almanya arasındaki futbol maçı 3-2 Macaristan millî takımı kazanmıştır. İlk devre 1-1 bitmiş, ikinci devrede Almanlar bir, Macarlar iki gol yapmışlardır.

Güneş 2 Anadolu 0

Dün Taksim'de oynanan Güneş - Anadolu maçı çok heyecanlı olmuştur.

Birinci devrede sağ ve sol açıkları ile akınlar yapan Anadolu eline gol fırsatları geçtiği halde bunlardan istifade edemedi. Ve birinci devre golsüz olarak bitti.

İkinci devrede oyunun bitmesine 5-10 dakika kala Güneş iki gol çıkardı ve oyunu 2-0 kazandı.

Galatasaray 3 Hilâl 0

Güneş - Anadolu maçından sonra Galatasaray - Hilâl karşılaşığı. Oyun tamamıyla Galatasarayın hâkimiyeti altında geçti. 23 üncü dakikada Şefik bir gol yaptı ve devre 1-0 bitti.

İkinci devreye yine her iki taraf gevşek bir oyunla başladı. 25 inci ve 34 üncü dakikada yapılan iki golle oyun 3-0 Galatasarayın galibiyeti ile bitti.

Galatasaraylılar deniz mevsimini merasimle açtılar

Galatasaray kürekçileri dün Bebek sahilinde toplanarak yeni mevsimin açılış merasimini yapmışlardır. Merasimden sonra tevik müsabakaları yapılmış, müsabakalara 40 dan fazla kürekçi iştirak etmiştir.

İstanbul ve Türkiye kürek şampiyonası olan Galatasaraylılara yeni mevsim için de muvaffak olmalarını temenni ederiz.

Kır koşusuna Güneş kazandı

Aletizm federasyonunun tertip ettiği kır koşusu dün Heybeliada'da yapılmıştır. Birinciliği Güneş, ikinciliği Halkevi takımı kazanmıştır.

Beşiktaş Eyüp maçında heyecanlı bir safha

Bir Doktorun Günlük Notlarından

pazartesi

(*)

Bal kürü

Bal anlarının sıhhatimiz için hazırladığı bu en kıymetli gıdayı biz çok defa ihmal ederiz. Bal şekerli maddeler arasında vitamininin bolluğu nokta nazarından hem faydalı, hem de hazm yollarını yormayan ve kolaylaştırılan bir gıdadır.

Muannit kabız çeken, kansız kemikleri, zayıf ciğerlerinde tüberküloz hazırlığı mevcut olan hastaların ekserisine tatbik ettiğim bal küründen çok iyi neticeler aldım.

Fabrikalarda, ağır yol işlerindeki amelelere ve kapalı yerlerde çalışmaya mecbur olan mektep talebelerine verdiğim bal tedavisinden az zaman da kilolarının arttığını memnuniyetle gördüm.

Zafiyetten şüphe eden, nekahet devri geçiren ve boyları büyüyen çocuklarda, aybaşılarını iyi göremeyen genç kızların da aynı tedaviden istifade ettiklerini tesbit ettim. Yenilecek bal miktarı yevmiye 200-250 gram verilir. Çocuklarda bunun yaşa göre dörtte bir, ikide bir olmak üzere miktar değiştirilebilir. Bunu tercihan sabah kahvaltılarında tereyağı, kaymak veya peynirle bir miktar francala üzerine sürerek yedirmelidir.

Taze bal için de bahçesi müsait olanlar fenni bal kovanları bulundurmalarıdır.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

İstanbulspor 1- Vefa 1

Birinci lik maçlarından olan bu oyun Kadıköy sahasında yapılmıştır.

İlk devrede İstanbulspor hâkim oynamış Vefa bir sayı yapmıştır.

İkinci devre tamamen aksine olmuş. Vefa çok hâkim oynamış ise de bir gol yememiş oyun 1-1 berabere sona ermiştir.

Beylerbeyi 2- Kasımpaşa 0

İkinci küme maçlarından olan bu oyun Fenerbahçe stadında yapılmıştır.

İlk devrede Beylerbeyi 2 gol yapmış ve devre 2-0 bitmiştir.

İkinci devrede iki taraf ta çok gayret etmiş ise de netice değişmemiş maçı 2-0 Kasımpaşanın mağlubiyetile bitmiştir.

Beykoz 2- Topkapı 1

Birinci küme maçlarından olan bu oyun Şeref stadında ve çok sert bir şekilde devam etmiştir. İlk golü Topkapı yapmış, Beykoz son dakikalarda buna mukabele etmiştir.

İkinci devrede Topkapı kalecisi sakatlanmış, on kişi ile oyuna devam edilmiştir. Oyunun bitmesine on beş dakika kala

Fener Süleymaniye maçından bir görünüş

NEFİS HASAN KREMLERİ

Dünyada mevcut bütün kremlerin en mükemmeldir. Ergenlik, sivilce, uçukları tamamen ve kat'iyyen iyileştirir, çil ve lekeleri izale eder. Çirkinleri güzelleştirir. İhtiyarları gençleştirir. Bir kadın için bundan mükemmel ve hayati bir krem yoktur. Hasan pudralarını kadınlar unutmazlar. Hasan markasına dikkat. Taklitlerden sakının. Hasan deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

RADYOLİN

En büyük sergilerde 18 diploma, 48 madalya kazanmıştır. "Böyle güzel dişler yalnız

RADYOLİN

kullanınlar dişleridir.,
Diş tabipleri diyor ki:
"Dişlerin ve ağızın sıhhati sabah ve akşam günde 2 defa dişleri temizlemekle kabildir.,
RADYOLİN bilkimya saf kalaylı tüplerdedir.

HERKES *Perlodent* DAN

**BAŞKA
Hiç
BİR**

diş macunu
**KULLANMIYACAKDIR
BİR TURAN MAMULÂTIDIR**

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye

Merkezi Satınalma Komisyonundan:

- 1 - Merkezimize aid Ankara Motörü keşif mucibince açık okültme ile tamir ettirilecektir. Keşif bedeli 940 liradır.
- 2 - Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır.
A - Eksiltme şartnamesi
B - Fenni şartname
C - Keşif cetveli
- 3 - İstekliler bu şartname ve evrakını parasız olarak İstanbul Liman Sahil Sıhhiye Merkezi Levazımından alabilirler.
- 4 - Eksiltme 24/Mart/936 Salı günü saat on dördte Galatada Kara Mustafapaşa sokağında İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.
- 5 - Eksiltmeye gireceklerin 70 lira 50 kuruş teminat parası ile en az 3000 liralık bu gibi tamirat yaptığına dair bir ehliyet vesikası göstermesi şarttır. "1221,,

Memur Aranıyor

Ankara Emniyet Direktörlüğünden:

Ankara kadrosuna 150 Polis alınacaktır. İsteklilerin Askeri terhis vesikası ve nüfus kâğıtlarıyla birlikte İstanbulda Polis Mektebi Ankarada Emniyet Müdürlüklerine müracaatları. "549,, "1301,,

SIRTI ŞİDDETLE AGRIYAN

Bir bisiklet yarışçısı arkadaşının verdiği meşhur
ALLKOKS

yakısı sayesinde iyileşmiştir.
Bay A. A. bize yazıyor: «Üç hafta süren bir bisiklet yarışını muvaffakiyetle ikmal edebilsen bunu meşhur ALLKOKS yakılarına medyun olduğumu söylemek borcumdur.

Yarışın ilk haftasından sonra omuzlarım arasında ve bel kemiğimde şiddetli bir ağrı duymağa başladım. Yarışa devam edecek takatim yoktu. Arkadaşım bana bir ALLKOKS yakısını varetmeği tavsiye etti. Vakit kaybetmeden dediğini yaptım. Pek az zaman zarfında hafiflemeğe başlayan ağrılarım 24 saat sonra tamamen geçmiş bulunmuyordu. Bu suretle yarışa devam edebildim.

ALLKOKS yakıları adalâtın ağrılara karşı çok müessir bir devadır. Bu yakı adeta otomatik bir masaj gibi iş görür. Saçıdığı sıcaklık sayesinde ağrıyan yeri hemen teskin ve ağrıyı büsbütün defeder. Yakı iki saniye içerisinde acısız ve kokusuz derhal çıkarılır. Siz işinize bakarken yakı da kendi işini görür.

ALLKOKS mesameli yakılar eczanelerde ve ecza depolarında 40 kuruşta satılır. Kırmızı bir daire içerisinde kırmızı bir kartalı gösteren fabrika markasına dikkat ediniz.

VENÜS RİMELİ

ile tuvalet gören kirpikler kalblere ok gibi saplanır.

VENÜS RUJU

Gayet cazib renklerle kullananları hayretlere düşürür. 24 saat dudakta sabit kalır, bozulmaz ve yakmaz.

VENÜS PUDRASI

Terkibe Venüs Gold kremi karıştırılmak sayesinde narin ve nazik cildleri teskir eden her tene uygun renklerde yüksek evsafsız eşsiz bir pudradır.

VENÜS KREMİ

Terkibindeki hususî maddetle hayatiye dolayısıyla insanı şayanı hayret bir surette gençleştirir, güzelleştirir ve ismi gibi bir Venüs yapar ve hayretlere düşürür.

Evliya Zade Nureddin Eren
Eczai kimyeviye ve itriyat deposu,
İstanbul.

NASİR İLACI KANZUK

DOKTOR JEMŞİN

Nasir ilacı Avrupa ve Amerikada fevkalâde mazharı takdir olmuştur. En eski nasırları bile pek kısa zamanda kökünden çıkarır.

İngiliz Kanzuk Eczanesi
Beyoğlu - İstanbul

İŞTE!. İYİ BİR AMPUL.

**GAYET PARLAK IŞIK VERİR
VE KALE GİBİ
DAYANIR.**

**İSMİNİ
UNUTMAYINIZ**

KALE

TOPTAN SATIŞ DEPOSU: İSTANBUL-KATIRCIOĞLU HAN 43-POSTA KUTUSU 37

Türk Hava kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiye zengin etmiştir.
6. ncı Keşide 11 Nisan 936 dadır.

Büyük ikramiyeye: **200.000** Liradır.

Ayrıca: 30.000, 20.000, 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Levazım ve mübayaat Şubemizin Kabataştaki yeni binasına taşınması ile değişen Telefon numaralarının Kataloğda yazılı bulunmasından dolayı arayan ve arananlarca müşkülâta uğranıldığı görülmektedir. Bundan sonra aşağıda yazılı telefon numaraları nazardikkate alınarak müracaat edilmesi ehemmiyetle ilân olunur. "1294,,

Levazım ve Mübayaat Şubesi Müdürü, Alım Satım Komisyonu Reisi,
49367 Doğru Telefon
44688 Santral

Şube Müdür Muavini, Mübayaat şefleri, Mes'ul Muhasipler, Gümrük ve Ambar âmirlikleri. 44688 Santral

- 1 - İdaremiz tuzları için şartname ve resimleri mucibince 8000 lira muhammen bedelli iki adet Elevatör 3/4/936 tarihine rastlayan Cuma günü saat 16 da pazarlıkla satın alınacaktır.
- 2 - İsteklilerin şartnameleri almak üzere her gün ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonuna gelmeleri lâzımdır.
- 3 - Fiatsız teklif ve kataloglar, fenni şartname mucibince pazarlık gündünden beş gün evvel İdaremiz Fen Şubesi Müdürlüğüne verilecektir. "1246,,

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ: 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirleriyle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de. Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistan'da Filyalleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar

Dr. A. KATIEL

(A. KUTIEL)

Karaköy Topçular caddesi No. 33

EN GÜZEL RÜYALARINIZI KUSTÜYÜ YASTIK VE YATAKTA GÖRÜNÜZ.

TANBULZAKIMAKCIARCIANDAYACILAR
ÖMER BALI OĞLU KUSTÜYÜ FABRİKASI
TEL. 2007

Kustüyü yastık 75 kuruşta, kustüyünün kilosu 75 kuruştur. Kustüyü şilteler, yorgan, yastık takımı 25 liradır. Kustüyüne mahsus kumaşlar bulunur.
Çakmakçılarda, Sandalyacılar kağındaki Kustüyü fabrikası.

Doktor Hafız Cemal
Dahiliye mütehassısı

Pazardan maada hergün 3 - 6
Divanyolu (118) No. Telefon: 23998

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp
Sahipleri: A. Ekrem, S. Ragıp, H. Lütfü